

Comment

A.L. by A.L.

Attorney-in-law Edward J. ... of Pittsburgh, Pa., won Democratic nomination for Congress in the 31st District. He is one of the most active Lithuanian Americans in that vicinity. He was energetic in sponsoring the famous Lithuanian team in the University of Pittsburgh Building, and also helped raise a \$1,200 fund to send Lithuanian American athletes to compete in the Olympics in Lithuania.

M. Waitkus is a captain of the Illinois University football team, while his brother Eddie is making records as first baseman with the Cubs baseball team. Eddie expects an award of merit this year for his work.

Father Jutkevicius, of Worcester, Mass., wrote a letter to the editor of the New York Sun, straightening out some falsehoods which the Sun's foreign correspondent MacGowan told about Lithuanians in displaced persons camps in Germany. The letter was published July 18.

Among the Russian delegates at the Paris Peace Conference, the name of a so-called "Lithuanian Foreign Minister", P. F. Motomskis, is announced. He visited the United States several years ago, and appeared to be a pretty stupid individual, unable to speak fluently or logically. The Lithuanians do not recognize him as their spokesman, and he will only be another rubber stamp for Moscow.

In answering an interpellation in the British Parliament by Prof. Savory "to what extent recent agreements have affected the status of Latvia, Lithuania and Estonia", Mr. McNeil, representing the British Foreign Office replied that the 1920 treaties referred to, were made between the Baltic States and Soviet Russia. The British Government, naturally, cannot make a statement as to the present validity of these treaties establishing the independence of Lithuania and others. Prof. Savory then reminded the British Parliament that the incorporation of these three independent Baltic Republics in the Soviet Union violated no less than five clear, definite treaties.

During the interpellation, another member, Mr. Pritt, butted in, and asked: "Does not the representative of the British Foreign Office remember that his Department recently informed justices of the High Court of certain indications that these three States had de facto ceased to exist?"

So the real attitude of the present Government toward the Baltic States is not clear. No doubt, it will appear during the Peace Conference, when Russia will trot out Mr. Rotomskis and his like. The United States and Britain will have either to recognize him, or pack him back to Moscow to shine Stalin's boots.

A fellow-traveller of the Reds in Hartford, Conn., received a heavily censored letter from behind the iron curtain in Lithuania, in which his mother says everything is going fine under Russian rule. He had this letter reprinted in the Hartford Daily Courant. As Barnum used to say: "There's a fool born every minute." How can anybody believe any letters from Lithuania, or any Russian ruled land?

The editors of the Encyclopedia Britannica have announced that they have asked Prof. Walter C. Barnes to write a new article on Lithuania for their new edition of this world famous encyclopedia.

Nr. 31-mas

RUGPIUCIO (AUGUST) 3-ČIA DIENA, 1946 M., WORCESTER, MASS.

Telefonas Dial 5-1094 Vol. XXVI

Pasauline Taika ar 3-čias Pasaulio Karas? Molotovas Atsigabeno 3 Raudonojo Fašizmo Kvislingus iš 3-jų Pabaltijos Kraštų į Taikos Konferenciją, Paryžiuje.

MAŽOSIOS ŠALYS SUKILO PRIEŠ DIDŽIASIAS JĖGAS TAIKOS KONFERENCIJOJ

Paryžius, liepos 31-mą dieną.—1,500 atstovų nuo 21 tautos susirinko Luxembourgio Rumuose svarstyti taikos sutartis su penkiais nugalėtais priešais:—Italija, Bulgarija, Vengrija, Romunija ir Suomija

Šioji 21-nos tautos konferencija neparašys taikos sutarties, tikėtai svarstys taikos pasiūlymus, pateiktus Didžiųjų Keturių Jėgų — ir atsiklaus kaip juos pagerinti. Paskui Didieji Keturi persvarstę pataisymus, veiks taip kaip jiems atrodo geriausia.

Didieji Keturi veikė be Ernest Bevin, kurs iš priekšties sunegalėjimo, pasiliko Londone. Jo vietą užima premieras Clement R. Atlee.

Prancijos Premieras — Prezidentas Georges Bidault atidarydamas antrą svarbią dvidešimto šimtmečio taikos konferenciją, kreipėsi į rimtas 21-nos šalies delegacijas, prašydamas kantriai ieškoti išrišimų legališkam užbaigimui Antram Pasauliniam Karui, kuris būtų garbingas, teisingas ir paskutinis. Bidault buvo išrinktas liglaikinis pirmsėdis.

Į Paryžiaus Taikos Konferencijos prezidentus nominuoti Paul Henri Spaak, iš Belgijos, ir Edward Kardelj, Jugoslavijos vice-premieras. Į Prezidento pasveikinimus atsakė, Byrnes, Atlee, Molotov, Evat iš Australijos, ir iš Kinijos Užsienio ministeris Wang-Skik-Chiek.

Taikos konferencijos taisyklių komitetas nutarė priimti Suvalstijų sekretoriaus James F. Byrnes pasiūlymą — laikyti konferencijos duris atdaras dėl pasaulinės spaudos atstovų. Korespondentai bus priimami visose viešose sesijose.

Atidarymo sesijoje, Australija per savo užsienio ministerį Dr. Herbert Evatt perspėjo Didžiąsias Jėgas, kad mažosios tautos nenori jų diktatūros, bet nori lygybės sudaryme Europos taikos sutarčių ir reikalavo, kad tuojaus būtų sušaukta procedūros komiteto susirinkimas. Atstovai nuo visų tautų buvo išrinkti į šį svarbiausį komitetą. Konferencijos mašinerijos ratai greitai pradėjo sukintis.

Yra manoma, kad komitetui prisieis išrišti problemą, kuri atsirado per Baltikos Šalių "užsienio ministerių" dalyvumą Paryžiuje. Sovietų Užsienio Ministeris Molotovas sykiu atsivedė Lietuvos, Latvijos ir Estijos "užsienio ministerius". Lietuvos "užsienio ministeris" yra tai Povilas Rotomskis. Suvienytos Valstijos nepripažino trijų Baltikos valstybių inkorporavimą į Sovietų Uniją. Visas pasaulis žino koki balsavimai tose Baltikos valstybėse buvo, ir kad vien už komunistų partijos atstovus tegalima buvo balsuoti.

Toki Maskvos paskirti "užsienio ministeriai", rusai, neatstovauja didžiama Baltikos Valstybių žmonių. Šie ministeriai yra Baltikos šalių kvisingai, išdavikai, raudonojo fašizmo tarnai. Dabar yra klausimas ant kiek toli tie kvisingai su prigavyste galės nueiti?

Australijos atstovas Evatt susilaukė iš Maskvos pasmerkimo už savo žygdarbi, kad panaikinti du trečdalius balsavimo taisyklę ir duoti mažom šalim lygų balsą taikos konferencijoje. Maskva per radiją pareiškė, kad Evatt žaidė nerangų žaidimą su pagalba sekretoriaus James F. Byrnes. Maskva pavadino Evatt Anglų-Amerikiečių bloko pataikunu. Evatt dirba už didžiumą balsų, gi Rusija pasiryžusi įvykdyti du trečdaliu balsų taisyklę.

The Stratford House of New York has published the long awaited Story of Lithuania by Father Thomas Chase. It is a book of 390 pages, priced at \$3.50.

Bill Adams, kuris specializavo Shakespeare veikaluose, padėjęs seną stilių į šoną naudoja naują, dalyvaudamas NBC radio programoje "Travelin' Man" pirmadieniais, 8 tą valandą vakare. Per daug jisai dalvavo scenoj su Sothern ir Madove, vėliau su dabar mirusiu John Barrymore.

Amerikietis Sumner Welles Apie Sovietų Siekimus

Paryžius (LAIC) — Gerai žinomas USA buvęs aukštas pareigūnas Sumner Welles Paryžiaus savitraštyje "Carrefour" atspausdino straipsnį apie sovietų politiką ir jų imperijaistinius siekimus.

Straipsnis buvo sutiktas su dideliu susidomėjimu ir palankumu.

Jame aiškiai ir logiškai išdėstomi sovietų politikos siekimai, kurie siekia sukirsti USA su Didžiąja Britanija, izoliuoti visas kitas tautas, tokiu būdu paruošiant dirvą sovietų ekspansijai. Ši politika vykdoma ne tik Europoje, bet ir vakarų pusrutulyje. Tai yra įtempimo ir įtarimo politika. Savo metodais sovietai siekia visišką tautų nuilnimo ir net jų biologinio išnaikinimo, kaip tai yra praktikuojama Pabaltijoje, o tada, anot Sumner Welles, sovietai tikisi ir be ginklo priieiti prie įsigalėjimo. Šis straipsnis europiečiams buvo tuo įdomus, kad Sovietinės ekspansijos tema, pagaliau, pradeda kalbėti ir Amerikos politikos eksponentai.

Pasmerkti Gyvai Mirčiai

Paryžius (LAIC) — Mums praneša, kad prieš kiek laiko iš prancūzų okupuotos Vokietijos buvo išgabenta dar viena partija karo belaisvių, kurių tarpe buvo apie 60 lietuvių, savo laiku Hitlerio agentų sugaudytų Lietuvoje ir priverstų dirbti pagalbinius darbus vokiečių kariuomenėje. Dalis šių nelaimingų mūsų tautiečių galėjo išsigelbėti, tačiau dalis patalpinta belaisvių stovykloje Prancūzijoje, kurią saugo NKVD daliniai. Be šių belaisvių yra žmonių, kuriuos sugaudė NKVD daliniai pačioje Prancūzijoje. Visi šie žmonės yra pasmerkti mirčiai.

New York — Komunistų partijos organas "Tarybų Lietuva" Nr. 43 praneša, kad vadovaujanti asmeniu Respublikinėje Žemės Ukio Bano kontoroje yra Kaznačevskis.

BALF SEIMAS ATIDĖTAS IKI SPALIŲ 18

Liepos 9 d. Balf Direktorių Valdybos vardu buvo pranešta, kad Bendrojo Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo metinis Seimas šaukiamas rugsėjo-September 2 d., Hotel McAlpin, New Yorke. Dėl nenumatytų techniškių kliūčių seimas tą dieną įvykti negali.

Šiuomi pranešama, kad Balf-Seimas įvyks Hotel

McAlpin, New Yorke SPALIŲ 18 DIENA, 10 VAL. RYTE, o spalio 19 dieną, 7 val. vakare, tame pačiame viešbutyje įvyks poseiminė vakarienė.

Visų Balf Skyrių Valdybos prašomos apie šį pakeitimą pranešti skyrių nariams ir kitiems suinteresuotiems asmenims.

Balf Valdyba

SOVIETAI LAIKĖ DU SUV. VALSTIJŲ OFICIERIU KAIP ŠNIPUS

Berlynas, liepos 31-mą. — Kapitonas Harold Cobin ir leitenantas George Wyatt, amerikoni oficeriai, buvo paleisti po 27 dienų nelaisvės sovietų okupuotoje zonoje. Juodu liepos 4-tą buvo suareštuoti Oranienburge, 20 mylių į šiaurę nuo Berlyno, kur jiedu nulyko aplankyti buvusią nacių koncentracijos stovyklą Sacksenhausen. Juodu nežinojo, kad rusai dabar naudoja tą stovyklą politiškams kaliniams.

Kapitonas Harold Cobin, gimęs Lietuvoj, buvo kasdien klausinėjamas rusų. Vieną kartą juodu buvo

įtartai kaip šnipai. Rusai grąšino kapitoną Cobin nusiųsti į Rusiją. Jie bandė surasti ką nors prieš Cobin, kas suteiktų jiems teisę pasiųsti Cobin į Rusiją. Cobin sužinojęs rusų tikslą užklausė: "ar pasiuntimas Rusijon laikomas nubaudimu?" Rusai išgirdę tokį kapitono užklausimą nusišypsojo.

Paskutinį mėnesį, rusai vis kartojo, kad jie nežinojo kur šie du oficeriai yra. Bet Suvalstijų Karo Štabas sakė, kad juodu buvo rusų zonoje. Kap. Cobin ir Lt. Wyatt tikisi, kad bus nubausti už perėjimą į sovietų zoną be leidimo.

SEN. WHERRY KALTINA VALSTYBĖS DEPARTAMENTĄ

Washington, D. C., liepos 31. — Senatorius Wherry pareiškė Senatui šiandien, kad "silpnumas" Valstybės Departamente privedė prie

Rusijos grąšinimo taikai ir pasaulio saugumui. Jisai sakė, kad Rusija nebutų pasiekus tokio agresijos laipsnio jei ne silpna Valstybės Departamento politika.

KAINŲ TARYBA SUSIRENKA RUGPIUCIO 12-TĄ DIENĄ

Washington, D. C., liepos 31-mą.—Naujas OPA bilius pasirašytas prezidento Trumano pereiną savaitę. To biliaus pasirašymas gražina kontrolę ant nuomų ir ant visų prekių, kurioms nėra padaryta išimčių. Maisto produktų kontrolė bus po Žemės Ukio departamento

priežiura. Naujas bilius suteikia valdžiai šokių tokių įrankį, su kuriuo gali kariauti prieš kylančias kainas. Buvo paskirta nauja kainų kontrolės taryba, kuri rugpiučio 12-tą pradės svarstymus kurias prekes galima paliuosuoti nuo kainų nustatymo.

Turtai Našta, Atidavė \$300,000

Pittsburgh, liepos 31-mą d. — Teisininkas Charles A. Locke atidavė apie pusę savo turto, \$300,000, delto kad vis tie pinigai banke nesuteikė jam laimės. "Aš pasilieku tikrai užtektinai,

idant netapčiau visumenei sunkenybė. Dabar jaučiuosi laimingesnis ir be rūpesčio. Dar taip niekad nesijaučiau linksmas per savo išvadą gyvenimą iki dabar. Jisai išdalino \$300,000 tarp sekančių įstaigų: Pittsburgho Universiteto, Y.M.C.A., ir Protestonų Episcopal bažnyčiai.

etų amžiaus dalyv...
Amerika ir Kan...
ktų metų, ji ne...
Jos tėvai abudu...
s smuikininkas. Ju...
higan valstijoj r...
li dabar lošia Clara...
ont Page Farrell."

U NUOTIKI...
JOJ, BET DA...
CESTERIN

onstancija Starien...
grižo į Worcester...
io pagalba. Kitas...
Mikolaitis, karava...
ir Italijoje, buvo...
sugrįžo iš karuome...
rudenį. Jisai suim...
ery apie savo tėv...
gimą į Vokietija, l...
auš vėl įstojo į Sv...
rmija, buvo vėl pas...
š kartą į Valstij...
šladen. Jisai tenai...
lino savo tėvus p...
or su jais kasdien...
os Starienės vyras...
vai atvyks vėliau į

etuviai pabėgėliai...
yvenę po rusais, l...
nuo jų nenori nė p...
grįžimą į Lietuv...
istai tenais. Rusai...
žmoniškumo ir lab...
Visi lietuviai labai...
bijo, nežino kokia...
beitis. Kas turi g...
ce, stengiasi kuo...
susirašinėti, praš...
traukti į Ameria...
savistovai gryn...
vienintėlis troškim...
uoti į Ameria. T...
nėimams eina labai...
i ima labai ilgai...
cieiči iki šiol daug...
tuviamis. Jie yra...
paskutinė pabėgim...
cas tik turi gimim...
emtinų neapvilnie...
uo greičiausia klau...
reikia.

EK STRA...
darymas Skanių...
lgijų Valgyklos įst...
tadiena, birželio...
1946 m. — Strib...
steikiai; kepti ir v...
Saločai — Pan...
ti gėrymai — kara...

JOE'S LUNC...
Hillbury St. - Wor...

D. REAL EST...
iozas Dirgincius, S...
ir Parduodu Visoki...
as — Ukiaus ir Nam...
Namų Tel. 2-1747
Ofiso Tel. 4-3808
anton St. - Worces...

Pristatomū į Nam...
vial ir Importuoti Gar...

ward Yanov...
PACKAGE STORE
iško Visokius Alkhal...
nus, Lietuvišką Valst...
Degtine, Vyną ir Al...
MILLBURY GATV...
Tel. 2-3381

ISTAIGOS
Namas
isas
ster 4, Mass.

Namas
er 3, Mass.

3865

LIETUVIAI AMERIKOJE

BRAZILIJA

SIS TAS IŠ BRAZILIJOS PADANGĖS IR LIETUVIŲ GYVENIMO

KARO IŠVADOS

Viena iš dalyvavusių kare yra Brazilija. Jos sunys, toli nuo savo krašto liejo kraują už žmonių, geriau pasakius, tautų laisvę. Karas pasibaigė. Jos sunų didvyriškos gretos pražygiavo didžiųjų miestų gatvėmis, atnešdami tautai džiaugsmą ir garbę. Tas buvo lygiai prieš metus.

Pasibaigus karui buvo laukta geresnių laikų, geresnio gyvenimo, geresnio dangaus prablaivėjimo. Tačiau viltis viltimi ir bepaliko. Šiuo laiku pragyvenimas žymiai pabrango. Maisto stoka, verčia žmones į "filas" — eiles nuo pat ryto ankstyvo iki vėlaus vakaro stovėti ir laukti butniausio produkto nusipirkti. Viešpatauja "juodoji birža", kur keleriopai brangiau sumokėjus, ir prekės atsiranda.

Valdžios organai su nepaprastu energingumu kovoja su tautos išnaudotojais ir tikimasi greitų valdžios laimėjimų.

LIETUVIAI IR SPAUDA

Diktatoriškas Brazilijos režimas buvo uždraudęs visą svetimšalių spaudą. Visi svetimšalių laikraščiai tapo uždaryti jų tarpe ir trys lietuvių savaitraščiai ėjusieji Sao Paulo mieste, — "Lietuvius", "Šviesa" ir "Aidas." Prieš uždraudimą spaudos, lietuvių gyvenimas, kultūros atžvilgiu, buvo daug gyvesnis. Nors ir ėjo idiologinė kova, berniai ir kolijonimasi, vis — delto savoji, lietuviška spauda. Pasibaigus spaudai, pasibaigė ir berniai. Po Brazilijos rinkimų, kur valdžios vairą laiko socialdemokratas Generolas Dutra, laukiama šiuo atžvilgiu pagerėjimo ir visišką spaudos laisvės. Jau yra leisti anglų, ispanų ir prancūzų kalbomis laikraščiai. Tikimės, kad vieną gražią dieną ir mes lietuvių atgausime savo spaudą. Gyvename viltimi, nes viltis paskutinė, kuri miršta....

LIETUVIŲ SAJUNGA BRAZILIOJE

Vienintelė lietuvių organizacija Brazilijoje, kuri turi pilnai legales teises veikti — yra Lietuvių Sąjunga Brazilijoje. Kitos dvi lietuviškos organizacijos "Lietuvių R. Katalikų šv. Juozapo Bendruomenė" ir "Vyčiai" veikia su laikiniais leidimais, nes jų įstatai dar neįregistruoti — valdžios nepatvirtinti.

Lietuvių Sąjunga Brazilijoje laisvosios Lietuvos laikais buvo pati iš stipriausių lietuviškų organizacijų. Išlaikydavo 5 lietuviškas mokyklas ir didelį lietuvių ir brazilų mokytojų kadrai ir laikraštį "Lietuvius." Tais laikais į Sąjungos veikimą didelę įtaką turėjo Lietuvos valdžios atstovas — Konsulas Sao Paulo mieste. Bet, kada Lietuva tapo rusais pavergta padėtis pasikeitė — ant Sąjungos pečių atsigulė didelė našta. Kolonija susuko. Atsirado reikalo mokytojas išmokėti kompensacijas, kas pareikalavo daug lėšų, kurių ir be to stigo. Reikėjo rasti budas atsiskaityti su savo tarnautojais, iš kurių vienas L. M. pagrąsino vekselį protestuoti, jeigu laiku su juo nebus atsiskaityta; kitas — kitomis respresijomis ir tt. Skaudus faktai, bet tai tiesa.

Prisėjo užtraukti paskolą kompensacijoms apmokėti. Visi mokytojai pasitraukė iš viešo kolonijos gyvenimo. Sąjunga atiteko į naujas rankas. Tiesa, mokyklų skaičius sumažėjo, bet vis-gi dalis jų užsiliko. Šiuo laiku Sąjunga išlaiko vieną mo-

kyklą ir Seselės Pranciškietis tris mokyklas. Garbė laikytojams.

LIETUVOS KONSULATAS

Ryšy su 1940 metų įvykiais Lietuvoje bei nutrukus lėšoms, kam ir iš Konsulato personalo užsinerėjo išnaudoti proga. Pavyzdžiui, Konsulato raštvedys p. St. Remenciūsus pareikalavo šešių mėnesių atostogas su pilnu atlyginimu. Konsulitui Polišaičiui su tuo nesutikus, p. Remenciūsus tapo pasiulyta, priklausanti, kompensacija ir jis, gavęs ją, atsisveikino su Konsulatu. Kitas Konsulato raštvedis p. J. Čiuvinškas, gavęs kompensaciją, pasidarė biznieriū. Tuo būdu, Konsulato visa įstaiga liko vien ant p. A. Polišaičio pečių. Prie to, jei laisvos Lietuvos laikais Konsulate dirbo trys ar keturi žmonės, tai šiuo laiku vienam žmogui visą darbą atlikti yra be galo sunku. Tuo labiau, kad darbo Konsulate nesumažėjo, bet padidėjo. Uždraudus svetimšalių spaudą, p. konsulas A. Polišaitis pradėjo leisti mėnesinį pranešimą, kurį išsiuntinėja nemokamai. Neturint kitokios lietuviškos spaudos, su savo pranešimais p. konsulas A. Polišaitis atlieka didelį kultūros ir švietimo darbą Brazilijos lietuvių kolonijoje. Be to, jei šiandien dar plevesuoja Lietuvos vėliava Brazilijoje, tai tik dėka p. konsulitui A. Polišaičiui.

MANO PASTABA

Prie progos pateko į mano rankas "Amerikos Lietuvius" š. m. kovo mėn. 16d., paskaitęs radau straipsnį "Šis tas iš Brazilijos padangės ir lietuvių gyvenimo Brazilijoje". Susipažinęs su straipsniu, gavau labai blogą įspūdį. Korespondentas M. matomai keršto sumetimais nušvietė Brazilijos lietuvių kolonijos gyvenimą ir tuo pačiu metu pasėjo neapykantos sėklą, kuri mūsų kolonijoje buvo ap-

BROOKLYN, N. Y.

RUOŠIAMOS VEIKĖJUI SUKAKTUVĖS

Amerikos lietuvių veikėjai, ypač senesnės kartos, nors jiems teko ir gana daug sunkiai dirbti lietuviškose organizacijose ne tik pašvenčiant savo visą liuosą laiką, bet tuo pat kartu nešti ir piniginius nuostolius, apleidžiant biiznius, gaisuojant darbovietėse darbo laiką, ir prie to dar tą viską apvainikuoti, tenka paaukoti savo pinigų kad vienokią ar kitokią organizacijose veiklą palaikyti. Daug kartų ir to neužtenka. Tas darbas yra tenka pajusti ir visai šeimai, kai šeimos galva save nuvargina, ir iš nedidelių savo įeigų išsiaukoja. . . .

Tokiam per eilę metų pasišventusiai dirbusiam ir dar dirbančiam tautiniam darbe veikėjui ponui Juozui Ginkui ir poninai, yra ruošiamas jų pagerbimui 25-kių metų jų šeimyninio gyvenimo sukaktuvių proga benkietas, kuriems sukanka šių metų spalio 16 d.

Į Ameriką J. Ginkus atvyko 1908 m. ir nuo pat atvykimo stoji prie tautinio veikimo lietuvių organizacijose, ir be pertraukos dirba iki šiol. Be jo veiklos, ypač Brooklyne yra reatas atsitikimas, kur jis nėra prisidėjęs ir tankiausia lošia vadovaujančias roles. Vesdamas radio valandą daug laiko pašvenčiant tautiniam judėjimui palaikyti, beveik niekad iš organizacijų atlyginimo nereikalau-

HENRY M. STROUT

WILLIAM E. KIMBROUGH

NAUJI FORDO REPREZENTANTAI

Dearborn, Michigan. — J. R. Davis, Ford Motor Company vice-prezidentas, kurs prižiūri pardavimus ir skelbimus, pranešė apie paskyrimą buvusio pagalbininko vedėjo Henry M. Strout ir vedėjus ir paskyrimą William E. Kimbrough užimt pagalbininko vedėjo vietą. Henry M. Strout užima vietą Walker A. Williams, senesni paskirto į Dearborn kaip Ford kompanijos pardavimų vedėjo.

Ponas Strout dirbo automobilių bizny nuo 1918 metų, pirmiausia pradėjo dirbti su Ford Motor Company, 1937 metais Somerville, Mass., kur jis

atliko įvairias pareigas kaip peržiūrėtojas, vedėjas ir pardavimų vedėjas.

Ponas Kimbrough pradėjo dirbti Ford Motor kompanijoje 1928 metais, Kansas City ir atliko įvairias pareigas čia ir Omaha, paskui Denver. Gruodžio 1945 metais, iš Denver buvo perkeltas į Somerville kaip pardavimų vedėjas iki nebuvo paskirtas į aukštesnę vietą. Ponas Kimbrough 1942 buvo pakeltas į leitenantus, U.S.N.R. Jisai tarnavo San Francisco ir Washington, D. C. Užbaigdamas savo tarnybą, p. Kimbrough jau buvo komandierius.

mirus. Be to, korespondentas M., matomi, nenulstamas berniū ir intrigu šalininkas, rado progos išlieti karę tulžį ant p. kons. A. Polišaičio asmens. Bet, šiuo sunkioju mūsų tautai laiku turėtumėm vengti intrigu ir priekabių ieškojimo bei išvien siekti ir dirbti mūsų tėvynės labui. Vieton šmeižimo per Šiaurės Amerikos lietuvių spaudą, korespondentas M. galėtų panaudoti savo energiją mūsų tautos labui surinkdamas parašus ir siųsdamas juos Brazilijos vyriausybei, kad pastaroji užtarytų mūsų nelaimingą tautą ir šalį Tautų Konferencijoje.

S. iš A. Sao Paulo, 1946. 6. 9.

HARTFORD, CONN

Zymus Svečias, Majoras Spilius Su Žmona. Apsivedė SLA Buvusi Seks. p-lė Stefania Aidentas. Klubo Choristai Atostogauja.

Zymus svečias ypatoj Majoro ir zymus karys lakunas, Tadas Spilius aplankė namiškius ir kartu dalyvavo savo pusseserės, p-lės Stefanės — Aidentas vestuvėse. Pagarsėjęs šis lietuvis karys karo laiku kaip narsus kariunas, vietos Amer. Liet. Pil. Klubo narys, paviešėjęs savaitę laiko savo namiškių ir gimines su savo žmona vėl išvyko į Kaliforniją prie savo kariškos tarnybos.

A. L. Pil. Klubo Choro nariai nutraukė savo praktikas proga vasarinių atostogų ir nesuirinkti ligi rugsėjo mėnesio. Spėjama, kad choristai sekantį rudens sezoną pasirodys su dainomis ir vaidinimais. Lauksim mus mėninkų dainų ir vaidinimų.

Klubo vedėjas, zymus veikėjas, Frank Haika sugrįžo iš ligoninės, sveiksta baigdamas savo nepasiektingas atostogas. Klubičiai tikisi neužilgo matyti p. Haiką vėl prie klubo vairo veikiantį.

Klubas susilaukė naujo prižiūrėtojaus — Janitorio, ypatoj p. Juozo Senkaus, kuris užėmė pareigas prieš savaitę laiko. Pil. Juozas Senkus veiklus žmogus, klubičiai dabar bus patenkinti.

Klubo direktoriai nutarė pasamdyti 5 orchesteras sekanciam sezonui, kurios mainais kas šeštadienį groš klubo šokiuose. Tarp šių orchesterų randasi žymii Worcesterio orchestra Stan Kaloko iš 10 muzikantų.

Klube vykdomas remontas, įrengimas bus aliejum apšildomas, geležinių laiptų įrengimas, parupinimas automobiliams vietos prie klubo ir kiti patobulinimai. Klubičiai pagerbdami Hartfordo Lietuvių Draugijų sąryšio, lietuviško parko darbuotojus padovanojo jiems \$25. kaip premiją už gerai atliktus parke darbus; paaukojo \$50. del klubičių paliestų streiko darbininkų. Klubas naujų narių kas mėnesį turi po apie 12, daugiausia jaunieji lietuvių prisirašo.

"AL" Rep. VMK.

mas. Todel jojo žybinio gyvenimo 25-kių metų proga yra patogus laikas jį pagerbti, įvertinant jojo darbuotę lietuvių visuomenės naudai ir garbei. Jo veiklą įvertindami vietos veikėjai pasiėmė iniciatyvą suarušti jaukų benkieta, kad plačiau su jo veikla supažindinti susipratusi patriotingąją visuomenę.

Į komiteto prasykį stoji rimti veikėjai ir visuomenininkai kaip: p-nas ir p-ne J. Baltus, pp. J. Garšvai, M. Abraitis, pp. J. Simėnai, pp. B. Jozavitai, p. Valaitienė, p. P. Dulkė, p. O. Jaktis ir eilė čia šiuo tarpu nesuminiutu. Lietuvių susipratusi visuomenė įvertina mūsų veikėjų darbus, ir už tai Komitetui atsidėkoja gausiai paremdami komiteto pasidarbavimą.

MEDIKAMENTAI

Kurie turite užjury savo tėvus, brolius, seseris ar gimines ir siunčiate jiems pinigiską pašalpą, drabužius ar maista, nepamirškite ir medikamentų, tai yra gyduoklių, kurias jūs patys naudojate savo kasdieniniame gyvenime, tas pačias ar kitas gyduoles galite pasiūsti saviems.

Medikamentų siuntimo reikalu patartina, kreiptis į Lietuvišką vaistyniā, kurios vedėjas, farmacistas Vytautas Skrinska su mielu noru jums maloniai patarnaus. Kreipkitės: Ideal Pharmacy, 19 Kelly Square (skersai Černiaus studijos), Worcester, Mass.

ART PAINTER

Reikalingas lietuvis gabus meno (art) piešėjas, nupiešimui 100 skirtingų paveikslų, vaizduojančių 1,000 naujų pagamintų idėjų įkurimui "Pasaulio Brolybės Draugijos" ir įgyvendinimui sudaryto "Seven Year Plan for World Order", kuris jau baigiamas ruošti spaudai, su spalvuotais paveikslais, 300 puslapių didumo knygos.

Dėlei piešimo sutarties bei spaudos patarimais, dėlei prisidėjimo prie draugijos ar knygos išleidimo, malonėkite kreiptis raštu pas:

A. Ivas

545 BROADWAY — SO. BOSTON 27, MASS.

Laisvoji Sakykl

Atsakymas Amerikos Lietuvini

Už talpinamų raštų mintis, išreikštas Laisvoje Sakykloje, cija neima atsakomybės—skaito jas ginčo plėmė

Amerikos Lietuvis redaktoriui atsakymas suvėluotas todėl, kad laikraštis iš liepos 13 d. pasiekė mane tiktai šį rytą. Prie mano — Laisvės redaktoriui — pareiškimo "Mano žodis Apie Demokratiją" Amerikos Lietuvos padarė mano nuomonei bereikalingą pastabą, kuri reikalauja paaiškinimo. Pirmiausia aš savo pareiškimą adresavau ne A. Bimba, bet R. Mizarai. Nors ir su Bimba teko porą kartų kalbėtis, bet asmeniniai su juom niekada nesusirašinėjau. Kad Bimba ir Mizara labai glaudžiai sugyvena man nenuostabu. Nors pažiurose nesutinkame—man rodos, kad jie toli nuo tikro kelio nukrypė—tačiau, ant kiek man teko pastebėti, "abudu yra geri ir darbštūs vyrai?..."

Kaslink mano sądarbininkavimo karo metu Laisvėj tai irgi nereikėtų stebėtis, nes mano nusistatymas kaslink Lietuvos nepriklausomybės skiriasi taip nuo tautininkų, katalikų kaip ir nuo socialistų. Mano supratimu Lietuvos nepriklausomybės reikalas yra Lietuvos piliečių, o ne amerikiečių. Teisybė, aš esu lietuvis ir to, kad ir norėčiau, negalėčiau išsiginti. Bet dalykas tame, kad aš priimdamas Amerikos pilietybę po priesiega atsiskaciau nuo Lietuvos, Rusijos ir Anglijos pilietybės. Vienas dalykas yra savo viengeniū medžiaginiai šelpti, o kitas — kištis į vidujinius Lietuvos reikalus—politika. Mes, Amerikos piliečiai, juk prisiekėme į savo gimtinio krašto reikalus nesisikišti. Tokiu būdu aš skaitau savo pareigą remti tiktai Amerikos reikalus—šalies, kurios esu pilietis.

Karo metu Laisvė—ar Maskvos raginama, ar savo noru — rėmė Ameriką ir jos reikalus. Todėl aš ir pasirinkau Laisvę įgreiškimui savo nuomonės. Bet kuomet Laisvė pradėjo viešai Amerikos valdžią niekinti, žinias apie šią šalį iškraipyti, o Sovietų propagandą, tai žinoma kito kelio nė nebuvo kaip nutraukti su Laisve ryšius.

Kaslink Klausučio aprašymo mano veiklos, tai aš prieš tai neturiu nieko, nes jisai taip apie mane rašė, kaip jam tai išrodė, kaip jis tą reikalą supranta. Dalykas vienok nepažeidiamas: aš savo gyvenime užėmiau valdiškas vietas Anglijoje, Lietuvoje ir čia Amerikoje. Žodžiu, ėjau valdiškas pareigas. Demokratiškoje šalyse eiti valdiškas pareigas nieko blogo tame nematoma, bet fašistuojančiose šalyse į tai žiurima skeptiškai. Ir lietuvių tarpe yra žmonių, kurie mano, kad "jeigu ne su mumis tai esi prieš mus."

Su komunistais aš ir tame nesutinku kai jie puola ir kolijonijai ant išvietintų vadindami juos kriminalistais tiktai todėl, kad jie nenori grįžti į Tarybų Lietuvą. Išvietinti žmones juk negali gelbėti, kad jiems dabartinė tvarka nepatinka; jų įsitikinimai ir nusistatymas yra skirtingi. Man rodos, kad komunistai įvesdami čia penktą koloną nusižengė prieš Amerikos valdžią ir kad anksčiau ar vėliau turės už tai atsakyti; gali net į federalį teismą už išdavystę patekti.

Baigiant galu tiek pasakyti, kad, nepaisant nuomonių, anks-

Amerikos Lietuvis Skaitytojų

Amerikos Lietuvis skaito: 1946 m., Jurgio Babrauskos, Pavilijone, prie Maršalų g-vės, Leicester, Mass.

niko programos susisė muzikos, dainų, kalbų ir džiama laimėjimui vis dolerių dovanų vertės:

1-ma Dovana Typewriter \$70.00. 2-tra Dovana \$10.00. 3-čia, 4-ta ir 5-ja \$5.00 kiekviena. 6-ta Dovana — Angliškai-Lietuviškai ir Lietuviškai-Angliškai dynas \$6.00, ir 7-ta Dovana — Amerikos Lietuvis prenumerata.

Čia talpinamų Amerikos Lietuvis skaitytojų vardai, kurie besidarbavimi del lietuviškos spaudos palaikymo ir pasiuntė pinigus už išplatintus tiketus:

- S. Maciejunas, Rochester, N. Y.
- J. Alukonis, Chicago, Ill.
- A. Lapė, Long Island, N. Y.
- P. Adomaitis, Worcester, Mass.
- M. Korsas, Lawrence, Mass.
- J. Gerdenis, Richfield Springs, N. Y.
- Chus. Areska, Spencer, Mass.
- C. Sinkevičius, Worcester, Mass.
- D. Uzdavinis, Worcester, Mass.
- J. M. Shaltans, Chicago, Ill.
- A. Domeika, Hopedale Falls, N. Y.
- K. Šilins, Rochester, N. Y.
- Z. Luzauskas, Hudson, Mass.
- A. Vereveckas, Maynard, Mass.
- B. Tamosiūnas, New Britain, Conn.
- Ed. Bukoveckas, Hartford, Conn.
- Al. Timineck, Brockton, Mass.
- K. Slavus, Rochester, N. Y.
- Pr. Kurnas, Wrentham, Pa.
- F. Kazluskas, Hartford, Conn.
- B. Miller, Omaha, Neb.
- J. Rulis, New Britain, Conn.
- J. Litvins, Broad Brook, Conn.

Rašo EDGA. Rašyti metų dirbti repara. Inta iš V. 1946 m. gegu. Už sovietų ryšius, kurį p. artymo tart kaip neabejoti sovietai išs. "problema". Kaip iš tikru. Prieš kelis metus su sovietų sągybė tukst. amų narių, Europą — uk. zozokų, turk. kelio iš Sc. republikos. K. mas įvyko per savo noru, aš žinau, kad iki (ad 50%) kat grįžti į Sov. s. vių, latvių i. prarado i. gybė Rusijai, yra daugiau. Puikiai ats. šilusis švedi. šilusybės nut. artą išgabent. Baltijos valst. be buvo radę.

Amerikos Lietuvis nistracija taria nuost. ačiu visiems laikraščio darbininkams už jų gas kalbamū reikalu.

Am. Lietuvis

TEL. 4-5757 OFFICE: 72 Vernon St.

CARROLL FUNERAL HOME

3 Winthrop St. Worcester

REMKITE SAVO VETERANŲ

Peter Carroll

Petras Karalius, Graborius ir Balsamuotojas

VAIKŠČIOKITE ORU

Nusipirkite Aerotred Gerus Čeverkykus Ant Minkštų Padų Daug Pagalbės Jusų Sveikatai

Užsakymus galite pasiūsti per laiską, atsiųsdami Jusų miērą: ilgį ir platumą. Tuojaus užsakymą gausite. Aš lankysiuosi į namus, kurie to pageidauš.

W. YURKEVICIUS

MONTELLO, MASS.

P. O. BOX 63

The American
Gabrie
subscrip
Teatr Sub
half year
Lietuv
G. A
social presumer
viam matam
kad metų
numeratas p
Office at V
AMERI
sarysje su
"mazaja"
cija, Amei
ryba atsikt
ta Truman
retoriu By
lin teising
stams reik:
randamu ;
tie States"
Per 4 puslaj
morandum:
sakoja dab
Lietuvos t
brėzdamas,
ra laimėju
nigrasi Voki
kiems graž
Baltijos
ir likima
tai be dėmė
Amerikos Li
konkrečiai r
kad so v
cinės jėg
kraštų bu
kad Balt
buty sud:
kurios l
tukstanči
tremtinių
pavojaus.
namus, i
kad, p
vams, le
tams bu
laisvus
rinkti sa
Didesniame
ausdintas,
namas liko išs
presmonams,
kaip žymesn
vybėm.
TEISYB
Rašo EDGA.
Rašyti metų dir
bių repara
Inta iš V.
1946 m. gegu:
Už sovietų
ryšius, kurį p
artymo tart
kaip neabejoti
sovietai išs
"problema".
Kaip iš tikru
Prieš kelis
metus su sov
ietų sągybė tukst
amų narių,
Europą — uk
zozokų, turk
kelio iš Sc
republikos. K
mas įvyko per
savo noru, aš
žinau, kad iki
(ad 50%) kat
grįžti į Sov.
s. vių, latvių
i. prarado i
gybė Rusijai,
yra daugiau.
Puikiai ats
šilusis švedi
šilusybės nut
artą išgabent
Baltijos valst
be buvo radę
As esu klau
gėlių, kodel
Mano tarna
iš Kievo

AMERIKOS LIETUVIS

The American Lithuanian Weekly published every Saturday by Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Subscription rates: In U.S. \$3.50, Foreign Countries \$5.00, One Year \$10.00, Two Years \$18.00, Single Copies 5 cents.

Advertising rates on application. Single Copies 5 cents. Advertising rates on application.

Printed at Second Class Matter September 29, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 8, 1879.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS MEMORANDUMAS

Sąryšyje su besiantinančią "mažąją" taikos konferenciją, Amerikos Lietuvių Taryba atsikreipė į Prezidentą Trumaną ir Valstybės sekretorių Byrnes su spėjimu teisingumo Baltijos valstams reikalaujančiu memorandumu, "Justice for the Baltic States".

Jo ištisą tekstą galima pasiskaityti bet kuriame lietuviško laikraščio angliškaime puslapyje.

Memorandumas liko pabėtas ir didžiosios spaudos, jos tarpe ir New York Times.

Suglaustai atpasakojęs dokumento turinį, didysis New York'o dienraštis, nei iš šio, nei iš to, priduria esą abejotina ar kas konkrečiau iš šio memorandumo gausis. Girdi, mes (t.y. Amerika) tebepripažystame tų trijų kraštų nepriklausomybę, bet ne daugiau kaip tik techniškai pasireiškimo prasmėje.

Čia, mūsų manymu, The New York Times dikčiai klysta: Amerikos valdžia tebepripažysta Baltijos kraštų nepriklausomybę iš giliai esminio ir principinio amerikoniškos politikos nusistatymo.

Kaip žinome, amerikoniškoji politika smurto, iš viso, nepripažysta. Yra tai Amerikos užsieninės politikos pagrindinė gairė, ryškiais žodžiais užakcentuota tiek 1940 metų liepos 3 d. garsiajame Pabalčio aneksijos pastermkime, tiek Atlanto Čarteryje.

Mes anaipol nemanome, kad 23 metai atgal Pabalčio kraštams USA suteiktas pripažinimas šiandien jau būtų nublukęs ir techniškai nepudžio reikaliuką.

MES NAŠLAITELIAI. Mažieji lietuviai našlaičiai vienoj lietuvių stovykloje Vokietijoje, Britų zonoje. Prie našlaičių, dvi mokytojos prižiūrėtojos ir anglė, UNRRA atstovė.

BALSAS IŠVIETINTOS LIETUVĖS P-LĖS VĖROS KAZLAUSKAITĖS

Gerbiama ir brangus viegenti:

Nors ir nesulaukus Tamstos laiško, rašau, norėdama padėkoti už mums didelį patarnavimą. Gautu Tamstos patarimu, tuojau pasinaudojau parašydama ponui J. Bačiūniui laiška, kuria...

Tuo metu tikrai buvome beviltiškoje padėtyje, nes belgų policija atsisakė pratesti pasus, o neprateštais pasais negalima gauti maisto kortelių, be kurių gyventi neįmanoma.

Bet štai po dviejų savaitių turėjau prisistatyti į policiją, ir koks džiaugsmas, kaip pašto dėžutėje radau, storą laiška su efiideivitais, iš Amerikos. Iš džiaugsmo net apsišverkė visos trys, prašydamos palaimos musų geriems užjūrio broliams.

Šie popieriai sutvarkė musų padėtį. Tuojau ėmėmės žygių išvažiavimui. Bruselyje, kur mes gyvename, nėra Amerikos konsulato, teko nuvažiuoti Ant-

verpen miestą. Ten užpildėme pateiktus konsulato blankus, toliau liepė laukti eilės išvažiavimui. Uoste matėme didžiulius laivus, ir galvojome, kad ateis laikas kada mes plauksime pervandenyną į laimės šalį Ameriką.

Mes lietuviai čia gyvename pušętinai, nes mūsų broliai amerikiečiai neužmiršta musų paremdami gausiai drabužiais bei maistu, vieną kitą pradžūgina asmeniškai siuntinėliu bei laišku. Kokia laimė turint tokiuos gerus užtarėjus.

Mano mokslo metai pensiona-je jau baigiasi, prasidės vasaros atostogos. Kiek liudniau, nes nežinau kaip reikės išsiversti. Bet viltis greitai laiku išvažiuoti Amerikon palengina visus vargus bei nedateklus.

Per atostogas mokinsiuos angli kalbos, kad paskiaiau būtų lengviau su studijomis. Taip pasakojau viena iš tukstančių lietuvių, be tėvynės, be namų, gyvenama ištrėmimė. Todėl gelbėkime jas. XX.

ki ir savarankiški gruzinai ir kai kurios kazokų tautelės, jaučiasi daug blogiau sovietų sistemoje.

Kaip Edgar Snow teisingai nurodė neseniai pasirodžiusiam straipsnyje, yra daug pagrindo paklausti: "Sovietų režimas, ar jis nėra azijatiškas, tinkamas ar zijatams, bet ne europiečiams?"

Tačiau, esant nešališku, reikia pažvelgti į klausimą ir iš kitos pusės.

Ką galvoja aukštai apmokami sovietų karininkai, kuomet jie klausinėja tuos emigrantus ir vis susilaukia tų pačių atsakymų? Ar jie tiki, kaip jie patys pasakoja, kad emigrantai bus pasiūsti į savo namus, jei jie grįžtų Rusijon?

Ar jų tikėjimas Sov. Sąjunga sukrečiamas, kai jie girdi pasibašėjimą ir regimai tikrus pasakojimus apie kančias, kurias emigrantai ir jų šeimos patyrė sovietų sistemoje? Tai paieina nuo klausinietojų tipo, nes rusai iš prigimties yra tiek pat žmoniški, kaip ir mes kiti. Kai kurie jų yra užsidegę kunistai, Linkę atremti visus skundimus trumpai:

"Kvailiai! Ar jie nemato, kad mes kuriame naują valstybę, naują sistemą? Turj buti aukų, turj buti kančių. Jie gi tik rupinasi savo pilvu. Jei jus, britai, taip gerai jų nemaitintumėt, jie noriai ir greitai grįžtų dirbti į Rusiją."

Kiti visai negalvoja. Jie gavo instrukcijas padaryti tam tikrus pažadus grįžtantiems emigrantams ir, kaip geri kariai, jie žada. Tai patenkina jų sąžinę. Dar kiti paslapčiomis simpatizuoja emigrantams. Girdėjau vieną rusų majorą sakant, kad jei jis galėtų pasilikti V. Europoj, jis pasilikytų. Jis mylėjo gyvenimą ir laisvę.

Toliau autorius konstatuoja didelius priešingumus ir net antagonizmą tarp įvairių Sov. Sąjungos mažumų. Kaip pavyzdį nurodo ukrainietį, kurs, paklaustas del lietuvių, pasakęs: "Mes ukrainiečiai esame didelė tauta. Lietuviai? Juk tai niekas. — Baigdamas, autorius rašo:

Slavas, ar jis būtų rusas, ukrainietis, bulgaras ar serbas, nėra demokratas. Jis mato arba juoda arba balta, komunistą ar hitlerininką. Jam nėra jokio vidurio.

Ir darbutis yra dedama pastangų išplėsti rusų valdymo sistemą už jos dabartinių sienų ir tuo būdu "išlaisvinti" mažumas, mes turime teisės patyrimai pagrindus, kuriais tos pretenzijos yra paremtos.

LIETUVIAI! SKAITYKIT IR PLATINKIT AMERIKOS LIETUVI

REQUIESCAT IN PACE!

New York (LAIC) — liepos 17 d. spaudos agentūros pranešė apie balkanų didvyrio Michajlovič, kurs 1941 metais, bendros prostracijos ir visuotinio nusižeminimo metu, nepabijojo, su ginklu rankoje, stoti prieš vokiškąją aroganciją, už savo krašto laisvę ir nepriklausomybę. Patarlė sako "mažas kupstas vežimą verčia."

Šiandien yra istorinis faktas, kad šis nelauktas didžiojo Serbo spiepšinimas sumaišė visas Berlyno kortas. Vokiečių vadovybės planuotas puolimas į Maskoliją, užuot pradėtas ankstyvą pavasarį, faktinai buvo pradėtas tik antroje birželio pusėje. Greitai atėjo žiema ir, sprendžiamųjų išdavu nepasiekę, Hitlerio armijos turėjo sustoti.

Tuo būdu išgelbėta Maskolija, o kartu su ja ir Stalino galva.

Ir štai šiandien Stalinas jam ne už jo pasipriešinimą Hitleriui, bet už jo patriotizmą, už tai, kad jis drįso reikalauti laisvos ir nepriklausomos Jugoslavijos (federuotų Serbijos, Slovenijos ir Croaticijos), drįso skersai kelio stoti Maskvos komunistinei klinkai jos pastangose įkurti komunistinį pasaulį. Ne kitaip Stalinas traktuoja ir visus kitus savo krašto laisvės trokstančius patrijotus: lietuvius, latvius, estus, lenkus, suomius, vokiečius, bulgarus ir t.t.

Veltui Amerikos valdžios pastangos, veltui britų valdžios pastangos, veltui aukštų bažnyčios pareigūnų bandymai Maskvos bulelių paženkintam didvyriui gelbėti. Taip pat nepadėjo ir šiaip jautrių piliečių atsisaukimas į Maskvos malonę, neišskiriant ir US lakunų, kuriems Michajlovičiaus četnikai savo laiku buvo išgelbėję gyvybę.

Maskva liko neperkalbama, kaip lygiai ji liko neperkalbama š.m. pradžioje, kai sujadintos viešosios nuomonės veikiamos, švedų Karalius ir jo pastatyta valdžia bandė išgelbėti mirties ekstradicijai skirtus 167 baltiečius.

Tiesa, žmoniškumo ir etikos standartais matuojant, Maskvos elgsena jau senai save yra išskyrusi iš tarptautiniai priimtų civilizacinių normų.

Nei žmoniškumo, nei etikos mes iš Maskvos tiesa ir nelaukėme.

Mes tikėjome, kad ginklo draugų ir UN pusininkų prašoma, Maskvos viršūnė sutiks atsižvelgti nors į didžiųjų demokratijų žodį, į žodį tų, kurio dar ir šiandien, skurdžiai Maskolijai visiu kuo padeda.

Pasirodo, kad ir čia buvo suklysta, o kai-kas mano, kad amerikiečių su angliais net bereikalo buvo Michajlovičių ir užsistota.

Toji kilni intervencija Michajlovičiui, tikriausia, pakenkė, jei patys prašytojai iš tos liudnos opeijos išėjo gerokai apipyašyti, su dikčiai sumenkėjusiu presytu.

Kas žino, gal Maskva kaip tik to ir ieškojo?

Tuo reikalau, visi Amerikos lietuvių laikraščiai jau padavė tinkamą įvertinimą ir prie tos tems mes nematome reikalo grįžti.

Mes čia tenkinamies pridurę, kad tuo pačių Maskvos klika yra galutinai vakarų demokratijsoms notifikavus, kad į jokias jų svajotas ir išsvajotas tarptautines kolaboracijas Maskva nesirengia eiti, nebent, ta kolaboracija būtų Maskvos padikuota. Panašiai apsisprendė ir Hitleris 1938 metais, savo valią vakarų demokratijsoms Godesberge padiktavęs. . .

Alea jacta est! Tokia tai yra tikroji Michajlovičiaus nužudymo prame.

Premija - Kas Daugiau Iškirsi Lietuvos Miško

New York — Lietuvos mišku naikinimas esna stachanos miško tempu. Nemažai Lietuvos miško medžiagos pasiekė netgi Donbaso kasyklas. Kad paspartintų Lietuvos miškų kirtimą, okupantai paspyrė net premijas: paskirtys, kurios greičiau iškirsi jiems nustatytą norma gauna premijas: 1) 50,000 rublių, 2) 30,000, 3- 20,000. Premijos, tikriausia, pasinaudos apskirčių kompartijos sekretoriai, kirtimo vadovai, o patiems kirtėjams tek "garbė."

TEISYBĖ APIE SOVIETŲ MAŽUMAS

RAŠO EDGAR BRUCE, dau-riau metų dirbęs prie sovietų piliiečių repatriacijos britų zonoje. Imta iš WORLD REVIZW, 1946 m. gegužės mėn., Londono. Už sovietų sistemą vienas įro-lymas, kurį pasaulis dėl dažnos kartojimo tartum yra priėmęs kaip neabejotina, yra tas, kad sovietai išsprendė mažumų "problema". . .

Kaip iš tikrųjų yra? Prieš kelis mėnesius turėjau paskalo su sovietų mažumomis ir sovietų pareigūnais. Yra daugybė tukstančių sovietų manikam narių, išsibarsčiusių po Europą — ukrainiečių, azerbeidžianų, kirgizų, gruzinų, Dono kazokų, turkmėnų. Tie žmonės keliaiavo iš Sov. S-gos, kai Hitlerio armijos įsiveržė į sovietų respublikas. Kiek tas iškeliavimas įvyko per prievartą, kiek — savo noru, aš nežinau. Aš tik žinau, kad iki 30% (kiti sako, kad 50%) kategoriškai atsisako grįžti į Sov. Sąjungą. Tarp lie-nyvių, latvių ir estų, kurie 1939 metų pradžioje savo nepriklausomybę Rusijai, atsisakančių grįžti yra daugiau, kaip 95% (m.p.). Puikiai atsimename gincus, kuriuos švedijoj sąryšis su vokiečiais nutarimui per prievartą išgabenti į Sov. Sąjungą Baltijos valstybių piliiečius, kurie buvo radę prieglobstį švedijoj.

Aš esu klausęs šimtus tų pa-gečių, kodėl jie nenori grįžti. Mano tarnas, jaunas studentas iš Karno, pasakas stude-ntas iš Karno, pasakas stude-

kad, jam esant dar vaiku, poli-cija įsiveržė į jų namus ir rado antpečius, kuriuos tėvas kitados nešiojo, budamas caro karininku. Jis daugiau niekuomet tėvo nebematė. Jis pats prisiglaudė prie vienos savo seserų, kuri, padėjusi daug vargo ir sumokė-justi 300 rb., išrupino jam teisę įstoti į Kievo universitetą. Kad pragyventų, jis dienomis traukė upe barkas, gi vakarais mokėsi. — Tai buvo gyvenimas, sa-ke jis. Tai buvo tik gyvybės pa-laikymas. Aš nenoriu ten grįžti. Esu matęs, kaip sovietų karininkai mėgina prikalbėti tuos sovietų piliiečius grįžti namo. — Kodėl nonorit grįžti į Ru-siją, klausia jie. — Nenoriu ir gana. — Bet juk turi buti priežas-tis. — Būčiau pasiūstas į Sibirą. Mano tėvai buvo, sovietų nužūdyti. Aš vos nenumiriau iš bado Sov. Rusijoj. Aš per daug ži-nau. . . . tai vienas iš masinių at-sakymų.

Stalinas paleido kelias brošiū-ras. "Jūsų liaudis kviečia Jus namo!" — toks buvo vienos jų pavadinimas. Tose brošiūrose nurodoma, kad kiekas pasidav-vo kiečių spaudimui ir dirbo jiems. Jose pabrėžiama tie dideli dar-bai, kurie laukia pokarinę Rusi-ją, tas džiaugsmas, kuris apims rusų piliiečius, vėl prakalbės ar užgirdus savo kalbą.

Tačiau didžioji pabėgėlių da-lis paliko nesujudinama. Aš

mačiau, kaip sovietų misionie-riai įkalbinėjo žmones po pen-kias valandas. Iš dviejų šimtų jie įkalbėdavo grįžti gal tik tris.

— Aš per daug žinau apie bol-ševikus, — buvo dažniausia pas-taba, kurią girdėdavau iš ne-perkalbamų sovietų piliiečių.

— Aš pakeliavau, pamaciau pasaulį, sakė man pagyvenęs Dono pasakojas. Visa tai, ką jie mums pasakoją apie geresnes gyvenimo sąlygas Sov. Sąjun-goj, yra melas, ir jie žino, kad aš žinau, jog tai melas. Todėl, nors jie sako grįžk atgal pas savo žmoną jie manęs negrą-žins atgal, bet — į Sibirą, kur, jei aš pasakosiu, ką esu matęs ir patyręs, niekam nekils pavy-do ar pasipiktinimo.

Viena proga grupės ukrainie-čių vardu jų delegatas išreiškė man padėką už jų negrąžinimą Sov. Sąjungon. Aš atsakiau: — Nenoriu Jusų padėkos. Mano darbas yra kaip tik įkalbėti juos grįžti namo. — Pas tuos ukrainiečius kilo alarimas, ik ki-tą dieną gavau raštą, surašytą visos grupės vardu.

Toliau paduodamas to rašto vertimas. Rašte išdėstomos ma-terialinės gyvenimo sąlygos, nu-rodant duokles, maisto kainas ir uždarbius. To rašto pabaigoje sakoma:

Už pavėlavimą į darbą greisia 6 mėnesių kalėjimas. Privatus darbas už fabriko ribų uždraus-tas. Špionavimas nežabotas. Ne-galima buti tikram, kad net sa-vo šeimos žmogus neįsaky. Nie-kam neleista pakeisti darbą ar pasirinkti darbo vietą.

Raštinai atnesusios deputacijos ir kankinamos ir darbininkai vie-

nu balsu sakė, kad gyvenimo ly-gis Sovietuose yra badmirio aukštumoje.

Ukrainiečiai yra pilni asme-nišku nusiskundimų. Vyresni žmonės turi ilgą atmintį ir ne-žmiršta badmirio, kurs kilo 1920-22 metais ir sekė po rekvi-zavimo mažų groudų atsargų, iš-siaugintų savam visatėjimui. Daug kas neteko suvokimo ir bėgo į Lenkiją, o iš Lenkijos į Vokietiją.

Tukstančiai gruzinų neužmir-šta, kad jie kartą turėjo nepri-klusomą respubliką. Neužmir-šta to ir armenai. Kai buvo mė-ginama per prievartą pasiūsti tuos žmones į Sov. Sąjungą, jie stengėsi nusižudyti, diržais pa-sikardami vagonuose ant bago-žo tureklių. Musų kariai palydo-vai yra liudininkais siaubingų vaizdų.

Mano manymu, nėra jokios a-bejonės, kad sovietų pasiseki-mai mažumų srityje gludi dau-giausia tame, kad jos laikomos atitvertos nuo bet kurio kontak-to su išoriniu pasauliu, kurį šiaip jos galėtų supažindinti su savo skundais.

Čia norėčiau padaryti vieną išimtį. Prieš įsikuriant sovietų reži-mui, kai kurios mažumos, pav., Turkestano ar tolimojo Sibiro tautelės, niekuomet nebuvu ma-žė šakutės niukvėms paimti, nė jokio geležinio įrankelio, gi so-vietų režimo metu jos išvydo pramonės gaminių ir todėl yra linknios laikyti tą režimą pa-tenkinamu. Tos tautos, kurios turėjo aukštesnį gyvenimo lygį už vidutinį rusų, kaip lietuviai, latviai, estai, bus, kaip inteligent-

Afrikoje, Karo Pragare

Juozas V. Valickas, Karys

Daug italų nelaisvių sakėsi, kad turi giminių Brooklyne ir New Yorke. Taipgi keli italai nelaisviai buvo kurie gimę Afrikoje, bet kada jie parvažiavo prieš pat karą Italijon atostogoms, juos paėmė kariuomenės Italų valdžia ir privertė prieš Ameriką kariauti. Ir taip mes diena po dienos priešus stumėm vis artyn Libijos. Keturtoji šio ofensyvo diena man buvo nelaiminga. Šioje vietoje toks buvo įnirtas mušys, kad nei viena pusė nemanė pasitraukti nei colio. Deginome vieni kitus ugnimi iš liepsnovydzijų, šaudėmės, durtuvais ir net peiliais badėmės, tapo žūtbutinė kova, apsupė mane keli priešai (italai), aš nutariau gintis, mano amunicija išsibaigė, nutariau prasiveržti durtuvo pagelba, dėja, man petin buvo įsmeigtas didelis peilis. Aš kankinausi skausmuos, bet gavau greitą pagalbą ir mane nusivertė užfrontė pirmom medikų pagelbinė stotinė, kur mano žaizda tinkamai apžiūrėjo kiek karo lauke aplinkybės leidžia. Mano žaizda nebuvo labai pavojinga, tad už kelių dienų man prašantis, man leido vykt atgal frontan. Dabar aš su ginklu nekariauju, nors turėjau lengvą ginklą su savim, tai revolverį.

Aš buvau paskirtas telefonu, tai labai pavojingas darbas, bet aš tik tokiam tuo tarpu su viena ranka ir tikau, bet mano laimei, mane frontan nesiuntė, o tik prie ginklų ir amunicijos "karo lauko arsenalu". Jeigu kokiam daliniui reikalinga ginklų ar amunicijos, tai aš per telefoną gavęs įsakymą, perduodavau kam reikia. Bet aš visvien nuo fronto netoli budavau, apie už trijų-penkių kilometrų, nes tokie "karo lauko arsenalai" keliauja kartu su frontu, ir lėktuvai tokių arsenalų visuomet ieško, taipgi tankiai prasimuše per fronta. Mano ranka bėgy apie dviejų savaičių jau gerokai gvyje ir galėjau jau pusėtinai vartot, aš prašiausi kad mane leistų pas draugus, fronto linijoms. Mane leido, nors dar ir jaučiau skausmą petyj-rankoj.

Vis po keliasdešimt metrų kartais ir daugiau stumėm priešus iš kalnų ir jau beveik beliko tik apie du kilometrai ir priešai jau bus lygumose, pradėjo burtis mūsų mekanizuoti daliniai ir tankai, ir kaip greit tik priešus išvysim iš kalnų, tai tankai tada juos pribags naikinti. Aš čia nors ir fronte, bet turėjau gana lengvas pareigas, bet kadangi anglai pradėjo labiau spausť priešus, tai ir mums reikėjo labiau paspaust dar labiau, bet mūsų spēkos buvo taipgi gerokai išsiekvoje, tad reikėjo imtis ginklo kas tik kiek galėjo. Daug iš ligoninių dar net pavojingais ligoniais budami atvyko frontan kad šį ataką padaryt paskutinį. Priešas pasijutęs, su paskutiniu "tuzu" rankose atidavė mums ir tą "tuzą". Priešai paskutinėmis spēkomis mus kontratavo ir pastumėjo apie vieną kilometrą atgal. Išimaisės tame sukuryje, ėmiau ir aš dalyvumą. Du italai buvo tarp uolų gerai pasislėpę, ir kada aš ieškojau slėpynės, vienas iš jų mane durė durtuvu pirmia negu aš galėjau susivokti kas daryti. Durtuvus visgi palietė mano šoną, bet aš skausmo beveik nejutau ir pradėjau su jais kovoti. Čia atsirado ir daugiau mano draugų, kurie nugalabino italus. Aš atsiduriau ir vėl ligoninė. Mane nugabeno apie 30 kilometrų į El Guettar miestelyje įsteigtą karo ligoni-

nę. Mane gerai įbandžavo ir man nereikėjo lovoje gulėti. Aš vaikščiojau visur aplink apsipatindamas su miesteliu. Mano draugai dar tęsė kovą. Ligoninė vis kiekvieną dieną pribudavo sužeistų draugų su kuriais kartu kariavau. Jie man papasakodavo naujų žinių iš fronto. Vieną dieną, tai buvo balandžio 9-ta diena, 1943 metais, pasiekė mus ligoninė žinia, kad anglų aštuntoji armija atžygiavusi net iš Egipto El Alamein padarė kontaktą šiadien su mūsų amerikony Antrąja armija, bet taipgi pranešė kad vokiečiai-italai išgelbėjo savo kariuomenę iš Amerikonų — Anglų žnyplių ir priešas geroj tvarkoj pasitraukė Tunisijon. Mes kareiviai spaudėm išgide tokią naujieną, kad priešai ištruko, bet džiaugėmės, kad juos čia supliekėm. Čia šiuose El Guettar mušiuose buvo ir svetimų valstybių generalai stebėtojai mūsų pusėje.

Grįžo iš fronto mūsų draugai—kovunai į El Guettar poilsui. Anglai paėmė iš savo rankas spausť vokiečius—italus nuo to laiko kaip mūsų kariuomenės su jais kontaktą gavo.

Mūsų kovunai amerikiečiai atrodė lyg laukiniai, apžėlę ilgais plaukais, barzdomis, purvini, murzini, saulės nudęginti ir begaliniai suvargę. Čia per keliasdešimt kilometrų aplink už didžiausius pinigų vandens niekur negalima nupirkti, tad El Guettar miestelis turėjo tarnaut del keliasdešimt tukstančių kariuonių apsišvarinimui, nes čia buvo kelios didelės oazės. Iš miestelio matėsi vietas kur mes suvirš dvidešimt vieną dieną vandenį gulėjom ir gyvenom. Iš čia matėm tuos kalnus kur mes puolėm priešus, ir pažeisti priešai staugė—raumojo kaip kokie liutai. Kariuomenės Signal Corps tuojau atidarė kino lygiame lauke, kur tukstančiai kareivių susėdė ant žemės stebėjo filmą ir džiaugėsi kad po tiek laiko šioji tolki pasilinksminama kariškam monotonimui nuvaryti turi.

(Bus daugiau)

"Bituko" Plytų Fabrikas Merdeja

New York — Tasai fabrikas Nepriklausomybės laikotarpiu veikė Petrašiuuose. Per karą, laimingai, išliko sveikas. Buvo išgrobstytos kaikurios mašinos, bet jos jau vėl sugražintos, taigi — fabrikas pilnoje tvarkoje. Jo gamybos pajėgumas galėtų išnešti iki 10 milijonų plytų per metus. Prie upokšnio Jėsios, pačioje Pakauėje, yra dideli tokiai gamybai tinkančių kalkių klodai. Žaliavos yra tiek, kad fabrikai, pilnu tempu dirbant, užtektų mažiausiai, 10-čiai metų. Tačiau okupuotoje Lietuvoje šio klausimo iki šiol niekas nejudina. Tuo budu didelio pajėgumo fabrikas stovi be darbo ir merdeja.

PADETIS LIETUVOJE 1945 METŲ ŽIEMOS GALE

X. Raudonoji Armija, Lietuviški Daliniai

Į Lietuvą atėjusi raudonoji kariuomenė su gyventojais elgėsi kiek švelniau nei Rytprūsioje ar Vokietijoje.

Masinio motery išpriešartavimu nebuvo. Buvo tik pavieniai atsitikimai.

Pirmų skaidinių kariai daug kam atėmė laikrodžius, žiedus, dviračius.

Frontui kur-nors apsisitovus, mobilizuodavo vyrus ir moteris darbams prie aerodromų ar avikasams kasti. Dažnai budavo galima atsipirkti už degtinę.

Vėliau buvo paskelbta mobilizacija 1926-1946 saukimams. Nuo mobilizacijos buvo atleisti: III, IV ir V kurso studentai, mokytojai, bažnyčių tarnai, artistai, ansamblių dalyviai — menininkai.

Ukininkai slapstydavosi palei namus, į šaukimo punktus nestodavo. NKVD daliniai juos gaudydavo. Daug lietuvių patraukė į miškus. Sugautus rinkdavo Vilniuje bei Kaune, vėliau gabendavo į Rusiją apmokymui. Po trumpo apmokymo siųsdavo į frontą. Šalia rusiškųjų dalinių, per Lietuvą, vakarop, žygiavo "16-ji Lietuviška Divizija". Jai stovint ties šiauliais buvo kalbėta apie Gen. V. Karvelį. Bet vėliau, ties Klaipėda, jai vadovavo jau Gen. A. Urbšas. Generalas V. Vitkauskas minimas dėstant Maskvoje vienoje karo mokykloje.

1946 metais vasarą, 16-ai "Lietuviškai Divizijai" Vilniuje buvo suruoštas iškilmingas sutikimas. Daug karininkų rusų, net leitenantų laipsnyje.

II kurso studentus iš armijos demobilizavo.

Rusų kariuomenės Vilniuje ir Kaune neperdaugausia, vien pravažiuojantieji elementai. Kiek daugiau kariuomenės yra Klaipėdos krašte (Šilutėje, Pagėgiuose, kur išliko daugiau sątų), kur dažnai sutalpinami poilsiai iš Vokietijos atitraukti daliniai.

Tiek rusų kareiviai tiek karininkai karo nenori. Bet, iš kitos pusės, juos vilioja kitų valstybių turiai bei laisvas elgsyvas su moterimis. Progai pasitaikius ką-nors pavogti, jie niekuomet nepraleido. Iš Vokietijos grįžtantieji kariai ypatingai didžiuojasi pasigrobe vaikų vežimėlių. Jų supratimu yra tai patogus lagaminas "ant ratukų". Kariuomenės karininkai, bei NKVD-iai, privačiuose kalbose dažnai pasisako esą jiem sunkiau susitvarkyti su angliais. Prancuzai, girdi, jau palinkę į jų pusę, o amerikiečiai ir patys pas save praves reikalingas "reformas".

Bendrai, rusų kariuomenė drausmingumu nepasižymi. Pasitaiko, kad koks girtas kareivis apstumdo karininką ir lieka nubaustas. Kareivių, bei karininkų tarpe, po senovei, paplitęs kolonijinis turtingu rusiškų keiksmų repertuaru.

Dabartiniai Lietuvos didvyriai: Leit. Bernotenas (nepriklausomybės laikais, berods, buvo kariuomenės puskarininku) ir partizanė Marija Melnikaitė (besitraukiantieji vokiečiai prie Zarasų sušaudė).

(Pabaiga)

Nei Duonos, Nei Druskos

New York — Lietuvos komunistų partijos Kauno Miesto ir Apskritis Komitetų bei Vykdomųjų Komitetų organas "Tarybų Lietuva" Nr. 55 praneša, kad Lietuvoje veikią kooperatyvai, nesugeba jie sako, "apipreškinti" gyventojų. Pav. Veliuonos, Seredžiaus, Vilkijos ir Kruonio kooperatyvai ilgą laiką neturėjo druskos, degtukų ir kitų būtinausių reikmenų, netgi duonos pristatymas buvo menkas. Seredžiuje kepykla buvo be malkų, o gyventojai — be duonos.

Taip pat ir kituose valšiuose, kaip toliau rašo komunistų laikraštis, gyventojams tenka laukti duonos ir miltų po kelias savaites. (Baptuose vasario mėnesyje buvo atiduoti miltai už sausio mėnesį). Kooperatyvuose nemažai pasitaiko vagysčių ir išsiekvojimų. Taip, Pakuoni, Vandžogalos, Seredžiaus ir Rumšiškės kooperatyvuose išsiekvojimas siekia 1,134,000 rublių. Net ir Kaune — esą nemažai apsileidimų ir nemažai kombinacijų." Pav. sausio mėnesyje apskritis kooperatyvų sąjunga gavo paskirstyti nemažą mielių, bet krautuvės jų negavo. . . Dėlto "apkoopsąjungos" pirmininkas Sacharov ir jo pavaduotojas Stanelionis buvo pašalinti iš tarnybų.

Katalikų Spaustuvė Dabar Leidžia Komunistų Laikraštį

New York — Dabartinėje Lietuvoje nėra kitokios spaudos, kaip tik Maskvos dirguojamos komunistų partijos. Moderniška katalikų grupė įrengtoje "Žaibo" spaustuvėje dabar leidžiamas Kompartijos laikraštis "Tarybų Lietuva", kurio atsakingo redaktoriaus pareigas einančiu pasirašo kažkos Donatas Roda.

100 Metų - Viena Valanda

Mokslas ir Kampa

Kaip atrodytu pasaulis, jei laiką pradėtume matuoti tokiu laikrodžiu, kuriame 100 metų būtų viena valanda? Tikrai tuomet daug kas kitaip atrodytu. Ir seni žmonės, tokiu laikrodžiu matuojant jų amžių, būtų tik keliolikos ar keliasdešimts minučių amžiaus, o maži vaikai būtų tik kelių sekundžių amžiaus. Visi istoriniai įvykiai labai "priartėtų" prie šių laikų. Visa žmonijos istorija tuo laikrodžiu matuojant dar neturėtų nė vieno metų amžiaus.

Skaitant 100 metų vieną valandą, tiktai prieš septynerius mėnesius žemėje gyveno beždžionžmogiai. Jie dar tebebuvo gyvuliai, bet jau vaikščiojo-tiesiai, ant dviejų kojų. Taigi, tiktai prieš septynis mėnesius šie "pseudu-žmonės" buvo apgyventi Europa, kurioj buvo plaukuotu mamutu, rinocaurų, hipopotomu, milžiniškųjų bebrų ir kitų dabar jau išnykusių gyvulių. Su jais tie pirminiai žmonės kovojo savo primityviais akmeniniais kirvukais, kuriuos dar kartais pasitaiko rasti žemėje.

Tiktai prieš tris savaites didesnė Europos dalis buvo ledų apdengta. Tuomet ji atrodė kaip šiandieninė Grenlandija. Šiaurės jūra ir Baltijos jūra buvo milžiniškų upių lomos. Viduržemio jūra buvo gilus slėnis, per kurį į šiltesnius pietus kelią o rinocaurai, hipopotomai, dracobhai ir kiti. Apie tą laiką, manoma, žmonės išmoko pasigaminti ugnį.

Žmonės tuomet devėjo jų užmuštų žvėrių kailius, o gyveno urvuose.

Tiems ledams tirpstant, Europoj pasidarė šiltesnis klimatas ir tuo metu atsirado pirmieji tikrieji žmonės, ne beždžionžmogiai. Jie atėjo, kaip manoma, iš Azijos, Irano, buvusios Persijos.

Prieš dešimtį dienų tie žmonės pradėjo savo urvų sienose piešti piešinius ir urvuose laidoti savo negyvėlius.

Ledams vis tirpstant, Europoj atsirado gerų ganyklų, kuriuose veisėsi laukinių arklų ir raguočių bandos.

Aplink ežerus mūsų protėviai pradėjo auginti kviečius, miežius. Tuo budu prasidėjo žemės ūkio sezonas. Mažiau kaip prieš savaitę lai-

ko tas slėnis, kuris dabar yra Europa nuo Azijos, buvo densus užlietas. Buvo vanduo prie Gibraltaro užtvankis ir duos iš Atlanto įsiliejo į jūrą. Tuo budu atsirado dabartinis didulės Viduržemio jūra. Gal tai ir buvo biblijoj minimas nas.

4 val. 37 min. "Šio ryto" sidėjo krikščioniškoji era. Prieš dešimtis minučių prieš tai imperatorius Cezaris užkariavo Britanijos dalį. 8 val. 40 min. vandalai ir žlugo Romos imperija. 10 val. 55 min. grįžo į žemę ir po keliasdešimties metų pradėjo judėti arabų pulis. 15 val. 34 min. (3 val. min. po pietų) Viljamas I priėjo į Angliją ir pradėjo valditi Angliją. 17 val. 35 min. Did. Lietuva kunigaikštis Gediminas įvyko į Vilnių.

18 val. 40 min. Didysis Lietuvos kunigaikštis Vytautas išmušė prie Žalgirio vokiečius. 19 val. 10 min. Šį vakarą įvyko kai paėmė Konstantinopolį, kuris vėliau tapo Osmanų imperijos sostine. 19 val. 47 min. prasidėjo formacija, maždaug tuo metu laiku buvo išrasta ir spalvotųjų inžinerijos mokslų mas dep jurininkas Francis Driksas išplaukė pasaulį ir sumušė tuos ku buvusį garsiųjų ir didžiųjų pasaulio Ispanijos laivyną. 20 val. 25 min. žymus amerikainis mas dep jurininkas Francis Driksas išplaukė pasaulį ir sumušė tuos ku buvusį garsiųjų ir didžiųjų pasaulio Ispanijos laivyną. 20 val. 25 min. žymus amerikainis mas dep jurininkas Francis Driksas išplaukė pasaulį ir sumušė tuos ku buvusį garsiųjų ir didžiųjų pasaulio Ispanijos laivyną.

19 val. 31 min. Kolumbas rado Ameriką. 19 val. 47 min. prasidėjo formacija, maždaug tuo metu laiku buvo išrasta ir spalvotųjų inžinerijos mokslų mas dep jurininkas Francis Driksas išplaukė pasaulį ir sumušė tuos ku buvusį garsiųjų ir didžiųjų pasaulio Ispanijos laivyną.

20 val. 25 min. žymus amerikainis mas dep jurininkas Francis Driksas išplaukė pasaulį ir sumušė tuos ku buvusį garsiųjų ir didžiųjų pasaulio Ispanijos laivyną. 20 val. 25 min. žymus amerikainis mas dep jurininkas Francis Driksas išplaukė pasaulį ir sumušė tuos ku buvusį garsiųjų ir didžiųjų pasaulio Ispanijos laivyną.

19 val. 31 min. Kolumbas rado Ameriką. 19 val. 47 min. prasidėjo formacija, maždaug tuo metu laiku buvo išrasta ir spalvotųjų inžinerijos mokslų mas dep jurininkas Francis Driksas išplaukė pasaulį ir sumušė tuos ku buvusį garsiųjų ir didžiųjų pasaulio Ispanijos laivyną.

22 val. 10 min. Džozefas išrado pirmąją garinę variklinę ir prasidėjo pasaulio "nulinė revoliucija". 22 val. 21 min. Jangas Amerikos Valstybės paskelbė nepriklausomybę ir atsisakė nuo Anglijos.

Po 9 minučių, 22 val. 30 min. Prancuzijoj prasidėjo revoliucija ir buvo paimta valdžia, baises politinių kalinių ir leijimas.

Visa Napoleono garbė ir gylai taip skaitant užsitęsė 30 minučių.

22 val. 55 min. garsus mokslininkas Faradėjus išradė savo garsiuosius išradimus ir pasaulis pradėjo elektros amžių.

Lygiai 23 val. mes jau turime elektrinį telegrafą, o pabūtės jau turėjome ir telefoną, o dar po 4 minučių turėsime rasta siuvamoji mašina, o pabūtės minutės buvo išrastas radijas, nepaprastai reikalingas na gas medicinai, ypač darant rracijas.

23 val. 16 min. buvo išrastas pirmasis automobilis. 23 val. 22 min. Grakamėlis išrado telefona, po 36 sekundžių buvo išrastas gramofonas o po minutės elektros lemputė. Paskutiniai laikai dar įdomesni.

Tiktai prieš 29 min. buvo rastas kinematografas. Prieš minutes ir 12 sekundžių Masas pasiuntė per radijo pirmąją skersai Atlantą. Broliai Vijsai prieš 21 minutę padarė savo skridimą lėktuvu. Didysis karas tęsėsi tik minutes ir 33 sekundes.

Radio transiacijos prasidėjo tiktai prieš 10 minučių, o liavimas per radijo kalybą įvyko prieš 6 1/2 min. Tuo metu buvo pradėta tik prieš 1 minutę ir 13 sekundžių.

Hitleris valdo Vokietiją tik tris minutes.

Štai kaip atrodytu visi įvykiai jei būtų kitoks laiko skaičiavimas, jei 100 metų būtų 1 valanda.

Madridas — Romoje žymus kvi gyvens dailininkas kais pasikėlė kurybai į jūrą.

Gas on Stomach Relieved in 5 minutes double your money back

When excess stomach acid causes heartburn, indigestion, sour stomach and flatulence, Gas on Stomach is the fastest-acting medicine known to relieve these symptoms. No laxative. Relieves heartburn, indigestion, sour stomach, flatulence, gas, and all other stomach troubles. Relieved in 5 minutes. Double your money back if not satisfied. 10c per bottle at all drug stores.

NEW ENGLAND TELEPHONE & TELEGRAPH CO.

"SUNAU, JIS ATSAKOMINGAS TAM DARBU"

DUDOS DUONA TAI SKANI

Dudos duona tai skani,
Giria jauni ir seni;
Nuo duonos tyros ruginės,
Worcesterio skaisčios merginos.
Duona minta visas svietas,
Jai ant stalo pirma vieta —
Duonos, sviesto ir kavos,
Pusrytėliams lig valios!

NATIONAL BAKERY CO.
(Antanas Duda, Sav.)
12 Ashmont Ave. Tel. 2-5336 Worcester, Mass.

ENGLISH SECTION

JUSTICE FOR THE BALTIC STATES

Urgent Appeal to the Government of the United States of America

In a few days, on the 21st of July, 1946, representatives of 21 governments will meet in Paris to discuss the treaties for certain Axis nations. In view of the Lithuanian American desire to call to the attention of the Government of the United States of America the following:

Neutral nations of Lithuania and Estonia live, have been living for quite a long time, under conditions of greater hardship than which the war has imposed upon the Axis nations of Germany, Hungary and Bulgaria. The three Baltic States are being ruled by the army and police of Soviet Russia, and are suffering the most cruel and oppressive and degrading conditions of oppression and terror. The occupying forces endeavor to impose upon them an economic order that is abhorrent to their desires and traditions of their own populations.

In addition to that, these Baltic nations are being ruled by the Soviet over-crowded and their hand-picked agents to the ruthless practice of "mass engineering", consisting of mass deportations of sections of their population considered to be inimical to the Soviet regime, and of the expropriation of their lands by the Russian and Mongolian elements of the Soviet Union. In effect, the inhuman measures of the present amount to an attempt to completely wipe out the three Baltic nations residing on the coast of the Baltic Sea.

Yet, while the victorious powers are planning a peace conference in order to reopen the road to a powerful economic and development, the above-mentioned Baltic nations is being entirely ignored.

Reports from Lithuania indicate that this Baltic nation is in danger of being wiped out by the Soviets. Here, for the first time, a story recently published in the American press, and in the Stockholm, Sweden, press, is a story of the systematic deportation of Lithuanians from their homeland to make room for the nation's resettlement by Russian families was described here today by a Lithuanian woman who escaped from the country and fled to Sweden. She said the Russians were also removing the following is her story: "Following is her story: Deportation to eastern Russia somewhat diminished during the winter, began in earnest in the spring. Among about 350 deportees from the Baltic States arriving weekly in Liepaja (Libau) concentration camp, well over one-third are Lithuanians. Libau concentration camp is one of many Russian camps in the Baltic States.

sians have established in Latvia, which they have made into a sort of distributing center for deportees. The population of these camps is slowly moved eastward by the NKVD (Russian Secret Police)... Now the NKVD performs more quietly the liquidation begun by the soldiers...

"In Klaipeda (Memel) there is already a fairly large population of newly arrived Russians. These settlers open shops and trade in greater freedom than they would in Russia, as no communist principles appear to be enforced on them by the Russian authorities.

"The increase in the Russian population is perceptible in Kaunas and Vilna... "Life in Lithuanian cities is difficult. Nothing is obtainable in the open market against ration coupons. The black market is the official market and it is run by Russian officials... "Once fertile, Lithuania is now a desert. This year there will be no flax or fertilizers available. It seems a deliberate policy of the Soviets to starve and ruin the country for, like deportation, starvation is a method of eliminating the native population so it can be replaced by Russians.

(The Chicago Tribune, July 1, 1946)

Other witnesses who were able to escape from the Baltic countries, have similar stories to tell. The situation evidently is quite well known among the informed circles in Europe, as the former Prime Minister of Great Britain, Mr. Winston Churchill, made the following statement in his speech in the House of Commons on June 5, 1946:

"The populations of the Baltic states are no longer recognizable as those which existed before the war. They have suffered a double liquidation, both at German hands, and Russian hands."

(Parliamentary Debates, vol. 423, No. 154)

In view of these facts, can the Allied powers, which fought the war for the principles announced in the Atlantic Charter, remain passive and indifferent while the three Baltic nations are being wantonly annihilated? (To be continued)

THE POCKETBOOK OF KNOWLEDGE By PILGRIM

FEDERAL CIVILIAN EMPLOYMENT TOTALS 2,511,158 AS OF JANUARY, 1946 - AN ARMY IN ITSELF!

WATER, WATER EVERYWHERE... BUT WE HAVE AUTOMOBILES!

MICHIGAN AN INLAND STATE HAS A SHORELINE LONGER THAN ANY OTHER STATE IN THE UNION

NEARLY 80% OF U.S. INDUSTRIAL LABOR IS EMPLOYED IN SMALL PLANTS

THE EMPIRE STATE BUILDING HAS 17,000,000 FEET OF TELEPHONE AND TELEGRAPH WIRE

GAMECOCKS HAVE BEEN KNOWN TO SIT AND HATCH CHICKS

MORALS STAY SINGLE!

Juozas Stalinas

Stalinas Revoliucinio Judėjimo Unteroficieris

Stalinas jaunas stoji į darbininkų judėjimą. Kada Stalinas buvo pašalintas iš popų seminarijos, tais metais Rusijos Socialdemokratų Darbininkų Partija, kur tik buvo susikūrusi. Bet nuo partijos centro įsikurimo iki tvarkingos organizacijos susidarymo praėjo keletas metų. Eilė metų po visą plačią Rusiją ir Kaukaze kurėsi daug vietos organizacijų, tos organizacijos birėjo, vėl kurėsi. Buvo vietų, kur veikė keli slapti revoliucionierių būreliai šalia viens kito.

Išėjęs iš popų seminarijos Stalinas pradėjo dirbti Tifliso socialdemokratų organizacijoje. Ten jis iš pat pirmų dienų pasirodė ambicingas ir nesivaržantis jokiais priemonėmis. 1901 metų gale Stalinas turėjo apiešti Tiflisa dėl to, kad buvo išmestas iš partijos. Gruzinių socialdemokratų laikraštis "Brzdolis-Khma" (Kovos atbalsiai) tuo klausimu sako:

"Iš pat pirmųjų dienų savo veikimo darbininkuose Džugašvili atkreipė į save dėmesį savo intrigomis prieš svarbiausią socialdemokratų organizacijos veikėją S. Džibladžę. Jis buvo perspėtas, bet nesiliovė platinęs šmeižtus, norėdamas pažeminti vadovaujančius ir pripažintus judėjimo asmenis, su tikslu pačiam pasiekti vadovavimo vietos organizacijoje. Džugašvili buvo patrauktas į partijos teismą. Teismas jį pripažino kaltu už

neteisingą S. Džibladžę šmeižimą ir jis vienbalsiai buvo išmestas iš partijos."

Išmestas iš organizacijos Tiflise, Juozas Džugašvili-Stalinas persikėlė į Batumą. Ten jis suorganizavo socialdemokratų klubą. Prieš tai Batume policija buvo suareštavusi daug vietos socialdemokratų. Džugašvili sukurė darbininkus užpulti ant kalėjimo paliuosiuose suimtuosius. Užpuolimas nepavyko keli darbininkai buvo užmušti. Tada policija padarė vėl daug areštų. Suimtųjų skaičiuije buvo ir Džugašvili. Taip Stalinas pakliuvo pirmą kartą į kalėjimą. Tai buvo 1902 metais.

Pirmą kartą Stalinas išsėdėjo kalėjime 18 mėnesių ir paskui buvo "administratyviu būdu" išsiųstas į Sibirį, į Novaja Udą, Irkutsko srityje. Tik atvykęs į ištrėnimo vietą, Stalinas pabėgo 1904 metais. Iš Sibiro jis grįžo į Tiflisa ir čia dirbo jau, kaip "profesionalinis revoliucionierius" vietos bolševikų organizacijoje. Jo darbas buvo organizavimas streikų, platimas nelegalios literatūros, organizavimas teroristinių aktų, leidimas vietinių laikraščių ir tam panašiai.

Pabėgęs iš Sibiro Stalinas jau turėjo tam tikrą "revoliucinį stažą", todėl galėjo vaidinti didesnę vaidmenį Kaukazo revoliuciniame judėjime. Bet pažymėtina, kad iš tų laikų nėra jokių pėdsakų apie Stalino bet kokią didesnę rolę judėjime. Jis buvo geras unteroficieris judėjime ir daugiausiai niekas. Iš jo

rašytų straipsnių tais laikais niekas vėliau nebuvo perspausdinta.

Rusijos revoliucijos įkarštyje, 1905 metais, Stalinas pirmą kartą dalyvauja bolševikų konferencijoje, Tammersforse, Suomijoje. Stalinas konferencijoje buvo, kaip partijos veikėjas iš Tifliso. Ten jis pirmą kartą pamatė Lenina. 1906 metais Rusijos socialdemokratai turėjo "vienybės kongresą" Stockholme, Švedijoje. Ten vėl dalyvauja Stalinas nuo Tifliso, bet ką jis ten atstovavo, niekas nežino, nes Tifliso organizacija buvo menševikiška. Sekančiais, 1907 metais, partijos kongrese Londone, Stalinas irgi dalyvauja, bet čia jam nepavyko. Jis atsiėmė mandatą nuo Borchalo organizacijos, bet kiti Kaukazo delegatai užprotestavo tą mandatą, nes Borchaloje jokios partinės organizacijos nebuvo. Stalinas pats sau buvo pasirašęs mandatą, kad padaugintų bolševikiškų delegatų skaičių. Kongresas atmetė jo mandatą ir leido jam pasilikti kongrese tikrai svečio teisėmis.

Keletas žodžių apie Rusijos socialdemokratų partiją. 1898 metais Minske įsikūrė Rusijos Socialdemokratų Darbininkų Partija. 1903 metais partijoje įvyko pirmas ryškus pasiskirstymas tarp bolševikų ir menševikų dėl "organizacijos klausimo". Nuo to laiko Rusijoje socialdemokratai turėjo vieną partiją, bet su dviem svarbiausiomis frakcijomis, kurios faktiškai veikė, kaip savarankės partijos. Lenino vedama bolševikų (kas reiškia daugumos) frakcija stengėsi sudaryti nuo bendros partijos nepriklausomą partijos aparatą, kasą ir "profesionalinių revoliucionierių" kadrus. Ilgainiui skirtumai bendroji partijai pasidarė tiek gilūs, kad tik iš vardo tos dvi frakcijos buvo lyg tos pačios partijos dalyvis. Stalinas buvo išmestas iš bendros partijos po Tifliso pėsimos, bet jis sau ramiausiai liko bolševikų frakcijos darbuotoju.

Kaip Sacharov Tvar-kė Lietuvos Koope-racija

New York — Tulas Sacharov buvo patekęs kaip musė į grie-tinę — okupantai jį paskyrė Kauno pskrities kooperatyvų sąjungos pirmininku. Taip tas mas kolius ir ėmė "tvarkyti." Pras-linko kiek laiko ir revizija sura-dė, kad šis vadovas sugebėjo sau atsidėti chromo ir juostos me-džiagų net 50-čiai porų batų, medžiagų dviejiems vyriškiems kostiumams, 59,5 metrų batisto, 11,9 metrų vilnonės ir 10 metrų medvilnės medžiagos, 100 kg. mielių, 20 kg. pipirų, po 10 kg. cukraus, žuvies, sviesto ir kitų produktų.

Apie tai praneša sovietų laik-raštis — "Tarybų Lietuva" Nr. 55. Tai tik vienas viešuo-mo iškilęs pavyzdys, kaip vi-sokio plauko maskoliai supran-ta kooperatyvinį sąjudį ir doru-mą darbe. Jau labai laikas, kad jie, drauge su okupacinės rau-donosios armijos pulkais, dan-gintųsi ten, iš kur atėję, palik-dami Lietuvos žmonėms laisvę patiems tvarkytis.

Lynn Collyer, naujausia NBC radio dainininkė. Šioji dainininkė dainuoja naktiniuose klubuose ir stoty WLW, Cincinnati.

OFICIALIS SUSIVENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJ DAKTARAS

Kasimir S. Michalski, M.D.
15 VERNON STREET
Worcester, Mass.

OFISO VALANDOS:
2 iki 4 ir 7 iki 8 val. vak.
Išimant Sekm. ir Šventes
TEL. 5-8562

PRANEŠIMAS

CHARLES L. CURTIN, D.D.S.
CHIRURGAS, DENTISTAS
praneša atidarymą moderniškos ofiso del praktikavimo dentisterijos ir burnos chirurgijos —
Registruota Norsė
14 VERNON GATVĖS
Worcester, Mass.
Valandos:
9-12 val. ryto 1-5 val. po pietų
Vakarais Pagal Susitarimą

Ateikite ir Pamatykite Mus

Rialto Barber Shop
Kur visados trys barberiai dirba ir nereikia laukt.

Taipgi parduodam gerą toniką nuo pleiskanų.

M. MACHONIS
Lietuvis Savininkas
40 Millbury Street
Worcester, Mass.

VICTOR PRATT
Lietuvis Generalis KONTRAKTORIUS
Atliekam Visokius darbus
Dažytojas - Peinteris
IR VIDUOS IR LAUKO
Tel. 5-5715 ir 4-0661
27 Grand St., Worcester, Mass.
Lic. No. 8035

Sanitary Shirt Laundry
SANITARISKA MARŠKINIŲ SKALBYKLIA

VALYTOJAI IR DAZYTOJAI
Pilnas Skalbyklos Patarnavimas. Skalblam, proslam ir autaisoms marškinius; uniformas; apatinius ir viršutinius drabužius; talpi ma-žesnius daiktus.

MARIJONA PASKAUSKIENE IR MARIJONA MAIORANO, Vedėjos
Darbas Gvarantuotas
Atneškite ir Atsimkite
1 Kelley Square
WORCESTER, MASSACHUSETTS

CITY LUNCH
LIETUVIŠKA VALGYKLA
JUOZAS KAIRIS, Sav.
42 Millbury St., Worcester

VALGIAI:
SRIUBOS:—Kopūstų, Barščų, Tomė-čių, Žirnių, Vištos Ir kitos sriubos.
SUTINIAI: — Jautienos ir Avienos.
MĖSOS:—Jautiena, Aviena, Kiaulien-a, Vištiena, Kilbasos su kupustais Ir kiti valgiai.
ATDARA 6-šias dienas savaitėje:—nuo 5-tos val. 18 ryto. Užsidaro 8-ta val. vakaro.

Svarl uželga, šviežus valgiai, man-dagūs patarnavimas, ir kainos at-tinkamos. Jei nori gerai pavalgyti, nepamiršk CITY LUNCH.

Wilben Bottling Co
P. YESELIUNAS
Kodės Idrbybtės Savininkas
19 Taylor St., Worcester
Tel. 4-5222
Ypatingai išdirbame GINGER ALE ir 15 kitokių sodės rusių

Pick of the crowd

PICKWICK ALE

BREWED BY HAFENREFFER & CO., Inc. Boston, Mass., BREWERS SINCE 1870

DISTRIBUTOR
KENMORE PRODUCTS CO.
21 BRIDGE STREET, WORCESTER, MASS.

Relieved in 5 minutes or double your money back... on Stomach

3,000 STUDENTŲ MIESTO KOLEGIJOSE

Rugsėjo mėnesį, virš trijų tukstančių studentų užsiregistruos miesto keturiose kolegijose. Sv. Kryžiaus Kolegija užregistruos apie 1500 studentų; Worcester Polytechnic Institute, 750; Clark

universitetas 725 ir Assumption Kolegija 115. Yra tukstančiai norinčių įstoti į kolegijas mokytis, bet nėra vietos. Kiekviena kolegija pareiškė kad visoje savo gyvavimo istorijoje nebuvo tiek norinčių mokytis.

ELEKTRIKOS KOMPANIJA MOKA DAUGIAUSIA TAKSŲ WORCESTERY

Worcester County Electric Co. yra didžiausias 1946 metų taksų mokėtojas. Šioji kompanija moka \$297,884 už \$1,947,000 vertės nejudomos nuosavybės ir \$5,500,000 įvairaus turto. Alfred Baker Lewis moka \$21,540 už \$538,500 vertės nuosavybės. R. C. Taylor Trust, Harry R. Davis, Philip F. Coe ir B. Gilman, pusininkai, moka \$117,

716 už \$2,942,900 vertės. Sekančios Worcesterio korporacijos yra tarp didžiausių taksų mokėtojų: Norton Kompanija, N.E. Telephone & Tel. Co., Worcester Gas Light Co., Am. Steel & Wire Co., State Mutual Life Assurance Co., Boston & Albany R. R., Denholm & McKay Co. Crompton & Knowles Loom Works, F. W. Woolworth Co.

Svečias iš Detroit, Mich.

Liepos 30 d. Worcester, Mass. lankėsi svečias iš Detroit, Mich., Jurgis Palionis. Svečias atvyko su tikslu, aplankyti savo gimines gyvenančias čia Worcester, kaip: Kl. Žiurilis, J. Kamandulis ir kitus draugus bei pažįstamus. Svečias čia ketina pavišėti apie keturias dienas. Jurgis Palionis lankėsi čia prieš devynis metus. Iš čia vyks į Springfield, Mass. aplankyti ten gyvenančių savo dviejų seserų. Ten svečias išbus apie dvi savaites laiko. Paviešėjęs ir pavažinėjęs po gražias Massachusetts vietas, svečias grįž į savo gyvenamą vietą.

Paieškojimas

Prašomas atsilipti Jonas A. Palukaitis, gyvenantis ar gyvenęs Detroit, Mich. į "Amerikos Lietuvis" redakciją. Jam yra prisiustas laiškas iš Vokietijos. Pranas Rimša, iš D. P. Camp, Stuttgart, Germany paieško Petro Aštausko iš St. Louis, Ill. Prašo jo paties atsilipti arba kas žino pranešti K. Starienei, 9 Columbia St., Worcester, Mass. Uršulė Šukienė paieško savo tėvelio ir brolių Juozo, Jurgio ir Antano Gražulių, kilusių iš Šiauriniškių kaimo, Kibartų valsč., Vilkaviškio apskr. Paieškoms randasi Vokietijoje, Anglų zonoje. Asmenys, žinantieji apie šiuos asmenis prašome pranešti Uršulei Šukienėi, 77 Fox St., Worcester, Mass. (31-32)

RADIO ŽINIOS

Lietuvių Radio Korp. programa sekmadienį, rugpjūčio 3-čią per stotį WORL, 950 kilocycles, 9:30 iki 10:30 val. ryte bus sekanti:

- 1—Muzika.
- 2—Dainininkai Kleo Klučienė ir Ignas Kubiliūnas iš So. Bostono.
- 3—Pasaka apie Magdute.

Po programų prašome parašyti laiškelį ar atvirutę į stotį WORL, Lithuanian Program, 216 Tremont St., Boston, Mass., pranešdami savo įspūdžius.

J. D. REAL ESTATE
Juozas Dirginčius, Sav.
Perku ir Parduodu Visokias Nuosavybes — Ukius ir Namus.
Namų Tel. 2-1747
Ofiso Tel. 4-3808
35 Canton St. - Worcester

PETER KALANTA

SU SAVO ORKESTRA GRIEŽIA DEL VISOKIŲ PARENGIMŲ

Kreipkite šiuo Adresu:
8 VERNON ST. PLACE arba 14 VERNON ST.
Dial 5-1094 — Worcester, Mass.

DEL GERESNIŲ AKINIŲ, ATEIKITE Į

THE EYEGLASS SHOP

10 HILLSBURY G-VY (Prie Kelley Aik.)
RECEPTAI
IŠPILDOMI

TEL. DIAL 2-6051
(8 v. ryte iki 7 vak.)
AKINIŲ
SUTAISOMI

30 METŲ PATRIMO PATENKINIMUI

VAL J. WADOWSKI — OPTIKIERIAI — JOS. E. WADOWSKI

NAUJAS RESTAURANO ROBOTAS
CHICAGO, ILL. — Naujas mekaniškas pečius pagamina nestojantį fontaną kavos. Šios pusės galiono stiklinės automatiškai pripildytos verdančio vandens ir kavos ir visad laikomos šiltai.

LAIŠKAS AMERIKOS LIETUVIO REDAKCIJAI

Mielas Tautiet, Aukštai Gerbiamas Pone Redaktoriau—

Dešimtys tukstančių lietuvių, karo audros nublokšti ir išmėtyti įvairiausiose Vokietijos ir Austrijos vietovėse, be kitų kasdieninių trukumų ypatingai stokoja lietuviškosios spaudos.

Amerikos lietuvių laikraščiai pas mus iki šiol tebėra didelė retenybė; atsitiktinai pas mus patekę, jie eina iš rankų į rankas, visų mieliai grobstomi ir skaitomi.

Viršutinėje Austrijoje yra apie 800 lietuvių, kurių didesnė dalis sutelkta UNRR-OS lagery, žiede, likusieji pasiskirstę gyvena privačiais.

Jausdamas gyvą reikalą patiekti tautiečiams savos lietuviškos spaudos, ypatingai iš to krašto, kur lietuviai alsuoja laisve, drįstu Jus, Pone Redaktoriau, prašyti keleta Jūsų redaguojamo laikraščio egzempliorių nuolat siuntinėti mūsų kolonijai.

Truputis biografinių žinių apie save. Esu Lietuvos kariuomenės karininkas-kapitonas, karo audros nublokštas į Austriją šiuo metu, kaip ir kiti, gyvenęs pabėgėlio gyvenimu. Spaudos darbas nėra man svetimas: savo laiku esu bendradarbiavęs Nepriklausomos Lietuvos karinėje spaudoje. Šiuo metu dirbu UNRR-OS lagery kaip pašto vedėjas ir todėl turiu didžiausiu galimu laukiamą iš Jūsų spaudą paskleisti tautiečių tarpe, kad kiekvienam iš mūsų jį būtų prieinama.

Jei Jums sudarytų intereso turėti nuolatines informacijos apie tautiečių pabėgėlių gyvenimą, mielai norėčiau tapti Jūsų nuolatiniu bendradarbiu — Korespondentu.

Tikėdamasis rasti Jūsų pritarimo mano prašymams, savo ir savo tautiečių vardu tariau Jums, Pone Redaktoriau, nuoširdžiausia ačiu.

P. A.

LIETUVIŲ RADIO PIKNIKAS

Lietuvių Radio-Korporacijos piknikas bus sekmadienį, rugpjūčio 4-tą, Vose's Pavilion, Maynard, Mass. Bus įvairi programa iš madų parodos, gražuolių rinkimo, dainų ir orkestrų. Dainų programą atliks Stulginskių šeima iš Waterbury,

Conn.; Keistučio ir Birutės Radio choras vadovaujant V. Minkienėi. Griež Jono Dirvelio septinių muzikantų orkestras. Bus traukimas brangių dovanų. Iš Worcesterio busai išvažuos iš Lietuvių Pil. Klubu svetainės, 12 Vernon gatvės, 1:15 valandą po-pietų.

SV. KAZIMIERO PARAP. VETERANAMS PAGERBTI BENKIETAS

Veteranų pagerbimo benkietas įvyks rugsėjo 2-trą d. Sv. Kazimiero bažnytinėje salėje, 6-tą val. vakare. Bilietai po \$2. Ypač, gi veteranas ir žuvusių veteranų tėvams įėjimas veltui. Visi Sv. Kazimiero parapijos

veteranai ir žuvusiųjų veteranų tėvai, prašomi užsiregistruoti kaip galint greičiau pas J. Zemaity, 38 Providence gatvės. Šis skelbimas pataiso "Am. Lietuvis" 30-me numery įsibrovusių klaidą.

SESERŲ PIKNIKAS THOMPSON, CONN. BUVO ĮSPUDINGAS

Sekmadienį, liepos 28-tą, poras tukstančių lietuvių nuvyko į Putnam, Conn., į Nekalto Prasi-dėjimo Seserų Kongregacijos Motinišką Namą. Pikniko programa prasidėjo 10:30 valandą ryto su pamaldomis. Kun. Urbanavičius iš Bostono pasakė pamokslą. Seserys svečius pavaišino lietuviškais skaniais pietais. Camp Immaculata mergaitės gražiai vaidino, padainavo lietuviškas dainas, pašoko lietuviškai. Programoje dalyvavo trys našlaitės iš Lietuvos. Buvo

ir steigiamasis remėjų seimas. Išrinkta valdyba. Pirmininkė išrinkta ponia Kalinauskienė, iš Waterbury, Conn.; vice-pirmininkė p. Giraitienė, iš Worcesterio; p. Zakarienė, p. Šimkus, ir p. Kaladienė, kiti valdybos nariai. Ypač pranciškono tėvo Petro kalba ypatingai sužadino susirinkimo dalyvius. Taipgi kalbėjo vyskupas Petras Bučys, tėvas J. Vaitkevičius, M.I.C.; kun. J. Valantiejus, iš Waterbury, Conn. Motina viršininkė padėkavojo visiems dalyviams už malonų pri-jautimą ir atsilankymą.

Gelbėkit! Gelbėkit! Gelbėkit!

Mums reikia Jūsų PAGELBOS visuose siuvimo darbuose. Su dideliu malonumu priimsime jus, jeigu esate patyrę. Bet jeigu neesate patyrę, bet norite išmokyti gerai pelningą profesiją — neperstojuantis darbas per visą metą — mes išmokykime jus už mūsų pačių ekspensų. Ateikite ir mus pamatykite vistiek!

ROYAL WORCESTER CORSET COMPANY
30 Wyman Street - Worcester, Mass.

KONSERVUOKITE

Viską ką galite Namuose!

Pradedant dabar ir toliau per duos mėnesius sezoną yra geras laikas sekti taupų senų "Buk teisi nesiams."

Jūsų šeima ne tik geriau valgys, bet sykiu Jūs suteiksite daugiau maisto bado-nukankintiems žmonėms.

Mūsų Namų Patarnavimo Departamentas Jums su Jūsų namų konservavimo problemomis.

Worcester Gas Light Co.
240 Main Street Worcester, Mass.

WORCESTERIO LIETUVIŲ BENA

Worcester Lietuvių Benas pradėjo savo darbą. Atlieka visokius muzikalius veikalus, grupuokiuose parengimuose, kaip tai: PARADOSE, KUOSE, BALIUOSE ir kur tik kas pageidauja. Norint gauti muzikantą ar beną, kreipkitės vadovą J. BLIUDŽIŲ, 151 Dorchester St., Worcester, Mass. — Tel. 3-4509.

PIKNIKAS Šį Sekmadienį 4-TĄ RUGPJŪČIO (August)

Jurgio Babrausko Pavilijone
Visiems žinomoj Vietoj
Manville St., Leicester, Mass.

Leicesterio Socialis Kliubas turi pilną leidimą del naudojimo likerinių gėrimų ir todėl baras atdaras kas dieną.

Apart gėrimų Kliubas užlaiko įvairių užkandžių. Kas nori gerą laiką turėti atsikvėpti tyrame ore ir pasilinksinti prie malonios muzikos kviečia visus dalyvauti. Ypatingai šeštadieniais ir sekmadieniais čia daug patogumų turėsite.

Leicesterio Socialo Kliubo Komitetas

DIRSOS LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGOS

Naujas Laidotuvių Namas
Rezidencija ir Ofisas
51 Providence St., Worcester 4, Mass.

Senas Laidotuvių Namas
13 Ellsworth St., Worcester 3, Mass.
Tel. 4-3501 - 4-3865

Mes galim duoti Jums Geresnį ir Didesnį Patarnavimą

SIMTS PRISA LIE
Negarbin...
sekejū, n...
Lietuvą.
Jeigu neg...
vrai atsik...
jungo,
Remk nu...
ir jos vai...
sgalė.
Gerbk J...
savo mot...
tai tu ni...
matės.
Neik į k...
gimus ir j...
nes su...
žudomi...
tarvoje.
Salinkis...
kaip nuo b...
nes jie...
es ir tavo...
Buk teisi...
Buk teisi...
bolševik...
Bolševiku...
traščių nes...
uriai melu...
tavo artim...
Nebuk J...
šios nepar...
del savo...
kaip kad...
Mylėk L...
širdimi, vi...
savo pro...
jėgomis,
pats sav...
Visu šalių...
— Jūs...
kaip t...
rializmo pe...
P...
vanov Tv...
I...
New York...
apkraut...
servizomis:
pristatyt...
gradu, bulvių...
masinių ir t...
ena raut...
gria; Saločai —
Minkšti gėrymai —
bata.
JOE'S LUX...
362 Millbury St. -
Leiskite mums pat...
batus už prieinam...
Pristatomi į Mas...
Vietiniai ir Importuoti...
Edward Yano...
PACKAGE ST...
Užlaiko Visokias A...
Gėrymas, Lietuvišk...
Degtine, Vyną ir...
278 MILLBURY CA...
Tel. 2-3381...
RETIUVIN...
PRIMININKA...
New York...
Nr. 55 pr...
ono geleži...
kompartijos...
kalbėjo r...
sektorius K...
gelių milicijos...
arbininkų ap...
ajve, ir ry...
atstovas V...
ZYDAI PI...
BOLSEVIK...
LONDONA...
kad Anglij...
is Dancig...
bei žydų be...
io ludny fr...
ševikų oku...